

beleidsplan Wmo

gemeente Heerde

Periode 2008 – 2011

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk 1: Inleiding	3
Hoofdstuk 2: Meerjaren uitvoeringsprogramma, jaarplan 2008- 2009 en financiering.	8
Hoofdstuk 3: Het (vervolg)proces	17
Hoofdstuk 4: Verantwoording	19
Bijlagen	20
Bijlage 1: Preconcept Beleidsplan Wmo Heerde	21
Algemeen:	21
Prestatieveld 1: Leefbaarheid en sociale samenhang.....	23
Prestatieveld 2: Jeugd	30
Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning	34
Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligers	38
Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligers	38
Prestatieveld 5: Algemene voorzieningen	41
Prestatieveld 6: Verlenen individuele voorzieningen	45
Prestatievelden 7, 8 en 9: Maatschappelijke zorg	48
Prestatieveld 10: Lokaal Gezondheidsbeleid	53
Bijlage 2: Resultaten inspraakavonden 2 en 8 juli 2008	56
Resultaten inspraakavonden:	57
Bijlage 3: Begrippen kader prestatieveld 2	61
Begrippen Prestatieveld 2 (Jeugd):	62

Hoofdstuk 1: Inleiding

Algemeen

Op 1 januari 2007 is de Wet op de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in werking getreden. De Wmo vervangt de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten en enkele onderdelen van de Awbz (de huishoudelijke verzorging en enkele kleinere subsidieregelingen). Op termijn kunnen wellicht ook nog andere onderdelen van de Awbz (zoals activerende en ondersteunende begeleiding) naar de Wmo worden overgebracht.

De verantwoordelijkheid voor de Wmo wordt volledig bij de lokale overheid neergelegd. De wet maakt gemeenten verantwoordelijk voor het voeren van beleid op negen zogenaamde prestatievelden (zie hoofdstuk 5).

In Heerde heeft binnen deze prestatievelden het lokaal gezondheidsbeleid ook aandacht gekregen. Op deze wijze wordt afstemming en integratie bevorderd tussen preventieve gezondheidstaken en taken op het gebied van zorg en welzijn.

Missie

De missie van de gemeente Heerde luidt als volgt:

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning wordt op sociaal-rechtvaardige wijze ingevoerd, in goed overleg met de betrokken partijen en instellingen. Speciale aandacht wordt hierbij gegeven aan diegenen die financieel minder draagkrachtig zijn.

De gemeentelijke missie dient te worden gezien in relatie tot bestaand beleid (m.n. subsidiebeleid) en andere intenties die door het college voor de periode 2006-2010 zijn aangegeven. De invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning heeft een relatie met de navolgende intenties:

BESTUUR EN SAMENLEVING

- Partijen nemen de inwoners, bedrijven en instellingen van de gemeente Heerde serieus. Goede, tijdige en adequate communicatie met inwoners, bedrijven en instellingen is een onmisbare schakel bij het verkrijgen van een goed draagvlak. Vooral bij nieuw beleid of aanpassingen in de openbare ruimte. Juist met het oog op de geloofwaardigheid van het gemeentebestuur in de lokale samenleving zijn de partijen zich bewust van de noodzaak van goede communicatie;
- Ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie moeten waar mogelijk in de processen van de gemeente worden ingebed. De burgers moeten zoveel mogelijk van de elektronische weg tussen gemeente en inwoners gebruik kunnen maken.

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

- Inwoners van de gemeente Heerde moeten zich veilig voelen.
- De problemen rond alcohol- en drugsgebruik en het daarmee samenhangend geweld door jongeren is een onderwerp van permanente aandacht. Het wordt integraal benaderd.

RUIMTELIJKE EN ECONOMISCHE ONTWIKKELING

- Het bouwen van voldoende en betaalbare woningen, met name voor starters, jongeren en ouderen, is en blijft een belangrijk uitgangspunt van het gemeentelijk beleid;
- Aandacht wordt gegeven aan de leefbaarheid van het platteland.

SAMENLEVING EN WELZIJN

- In het dorp Heerde wordt verder gegaan met de ontwikkeling van twee Multifunctionele Accommodaties;
- Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een vrijwilligerssteunpunt met als doel een goede en materiële ondersteuning van vrijwilligers en het vrijwilligerswerk;
- Het voorzieningenniveau moet worden gehandhaafd, met name de voorzieningen gericht op jongeren. Onderzocht wordt welke voordelige effecten een herschikking van alle gemeentelijke accommodaties kan hebben. Hierbij wordt de mogelijkheid van de realisering van een Kulturhus in Wapenveld betrokken

Bestaande kaders

Contourennota

Op 7-7-2003 heeft de raad in de contourennota uitgangspunten voor subsidiebeleid vastgesteld. Anticiperend op de Wmo heeft de raad daarbij een aantal hoofdpunten van beleid benoemd:

1. Goede randvoorwaarden creëren (vrijwilligersondersteuning en accommodaties);
2. In het bijzonder ondersteuning bieden aan activiteiten die de zelfredzaamheid van mensen bevorderen en aan activiteiten die de sociaal maatschappelijke participatie bevorderen.

Visiedocument Wmo Heerde

In het visiedocument Wmo Heerde zijn de beleidskaders vastgelegd waarbinnen de invoering en uitvoering van de Wmo gestalte krijgt:

1. Beleidsarme invoering Wmo

De Wmo wordt in eerste instantie “beleidsarm” ingevoerd. Dat betekent dat het huidige beleid en de huidige regelingen voor een groot deel worden meegenomen bij de inwerkingtreding van de Wmo per 1 januari 2007. Hiervoor zijn twee redenen:

1. Het hele beleid kan niet in korte tijd volledig worden omgebogen;
2. Alle randvoorwaarden voor inclusief beleid kunnen niet op korte termijn worden gerealiseerd.

In dit beleidsplan wordt op planmatige wijze aangegeven hoe en wanneer herijking van het bestaande beleid plaatsvindt. Voor een aantal terreinen vindt nadere uitwerking plaats in deelnota's. Het gaat hierbij om een sportnota, een nota accommodatiebeleid, een cultuurnota en een nota ouderenbeleid. Het streven is erop gericht deelnota's voor het einde van 2009 af te ronden.

2. Heerde leefbaar

- a. Goed beheer en bevordering van de leefbaarheid zijn in Heerde bovengeschiedt aan de ontwikkelingsdoelstellingen. Heerde is geen groeigemeente, maar een beheergemeente. Dit

houdt in dat binnen de geografische en financiële grenzen de gemeente zo optimaal mogelijk moet functioneren voor haar inwoners.

3. Voorkomen is beter, inclusief beleid

Het algemene uitgangspunt van de Wmo is: Niet leunen, maar steunen. Hierbij gaat het kabinet uit van een viertrapsmodel:

- Iedereen is zelf verantwoordelijk voor de regie van zijn of haar leven;
- Burgers zijn niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf, maar ook voor elkaar;
- De gemeente voorziet in collectieve ondersteuning van participatie waar alle burgers gebruik van kunnen maken, inclusief de kwetsbare burgers;
- De gemeente voorziet in een persoonsgericht ondersteuningsaanbod voor kwetsbare burgers, gericht op die participatieknelpunten waarvoor ze vanuit de eigen mogelijkheden en ondanks de steun van de civil society en/of algemene voorzieningen onvoldoende oplossingen kunnen vinden.

4. Heerde sociaal en klantgericht, eigen verantwoordelijkheid centraal

De sociale structuur van Heerde sluit goed aan bij het beleid maatschappelijke ondersteuning:

Er wordt interactief beleid gevoerd, de burgers hebben nadrukkelijk inspraak in het beleid.

Voorzieningen op het terrein van welzijn, zorg en sport zijn zoveel mogelijk voor iedereen toegankelijk en betaalbaar. Voorzieningen op het terrein van ontmoeting en recreatie worden zoveel mogelijk gedragen door de lokale gemeenschap, hier zijn veel vrijwilligers bij betrokken. In het beleid is extra aandacht voor de meer kwetsbare groepen in de samenleving.

5. Maatwerk waar nodig en mogelijk

Aangezien Heerde klein is en het in een aantal gevallen geen zin heeft om algemeen beleid te maken, omdat bij zeer kleine aantallen ieder geval verschillend is, stellen wij dit beleidskader voor. Hierbij kan gedacht worden aan zeer moeilijke crisissituaties op het gebied van openbare orde en veiligheid, psychiatrische problematiek, specifieke opvoedingsproblemen, extreme zelfverwaarlozing, schuldenproblematiek etc. Het gaat hier in Heerde om hooguit vijf gevallen per jaar, waarvoor per geval specifiek maatwerk nodig is en voor elk geval verschillende instellingen nodig zijn om de hulp te leveren.

6 Regionale samenwerking

Onder punt 5 hebben we al maatwerk genoemd als kenmerk voor een kleine gemeente. Echter algemeen beleid, een regionaal netwerk op Oost Veluws niveau (onder leiding van centrumgemeente Apeldoorn) en gezamenlijke subsidiëring van instellingen zijn wel nodig om een kwalitatief goede uitvoering van beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. Heerde sluit. De uitvoering van beleid krijgt vorm op basis van het Regionaal Kompas (voor maatschappelijke opvang).

Stand van zaken

1^e fase

De gemeente Heerde heeft de invoering van de Wmo ter hand genomen met het door de raad op 18 september 2006 vastgestelde Visiedocument Wmo (algemeen beleidskader). Dit document tot dusverre, voor wat betreft het verstrekkingenbeleid, juridisch, financieel en organisatorisch

uitgewerkt in de Verordening maatschappelijke ondersteuning (Raad 12 maart 2007), de beleidsregels (B&W 14 augustus 2007), het financieel besluit (B&W 14 augustus 2007). Daarnaast is prestatieveld 3 ingevoerd op basis van de notitie Wmo-loket (B&W 12-09-2006)), en is een basis gelegd voor uitwerking van prestatieveld 4 in de beleidsnota Mantelzorg en Vrijwilligers gemeente (B&W 4 december 2007).

Als we kijken naar de prestatievelden:

- het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning (prestatieveld 3);
- het ondersteunen van mantelzorgers daaronder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers (prestatieveld 4);
- het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem, ten behoeve van het behouden en bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer (prestatieveld 6),

zien we dat recent beleid is ontwikkeld voor deze prestatievelden. Daarmee lijkt de eerste fase van de implementatie van de Wmo afgerond. De praktijk is echter anders. Een aangekondigde wetswijziging, ontwikkelingen bij zorgaanbieders en verdere afslanking van de AWBZ vragen aandacht. Hieruit blijkt hoe dynamisch de uitvoering van de Wmo is. Voorzover ontwikkelingen kunnen worden voorzien zijn deze meegenomen in dit plan en is de uitwerking daarvan meegenomen in de meerjaren uitvoeringsprogramma en de jaarplannen.

2^e fase

In deze tweede fase worden ook de andere prestatievelden nader ingevuld. We kiezen bewust voor deze formulering. Voor onderdelen van die prestatievelden is inmiddels al beleid gemaakt. Aan andere onderdelen is tot dusverre geen prioriteit gegeven. Bovendien zijn er, in het kader van de inspraak op dit beleidsplan, ook vanuit de bevolking onderwerpen aangedragen die nader onderzoek vragen of die vertaald moeten worden in nieuw beleid. In deze vervolgfase wordt dus ook aandacht geschonken aan de prestatievelden die in de eerste fase niet aan de orde zijn geweest. Het gaat hierbij om:

- Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten (prestatieveld 1);
- Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden (prestatieveld 2);
- Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem (prestatieveld 5);
- Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd (prestatieveld 7);
- Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen (prestatieveld 8);
- Het bevorderen van verslavingsbeleid (prestatieveld 9).

Bovendien hebben wij in dit beleidsplan een 10^e prestatieveld toegevoegd. Lokaal gezondheidsbeleid. Onderdelen van dit beleid zijn ook terug te vinden bij de beschrijving van de prestatieveld 2 (jeugd) als bij prestatieveld 5 (algemene voorzieningen).

Uitwerking

Hoofdstuk 2 van dit beleidsplan vormt het meerjaren uitvoeringsprogramma. In dit uitvoeringsprogramma zal worden aangegeven welke voornemens in vier jaar (2008-2011) worden uitgewerkt. Verder stelt het college ieder jaar een jaarplan Wmo vast. Het jaarplan 2008-2009 is meegenomen in dit beleidsplan. In het jaarplan zal precies worden aangegeven wat in het komende jaar per prestatieveld aan nieuwe acties wordt ondernomen en waar de eventuele financiële dekking voor deze nieuwe activiteiten is of moeten worden gevonden. Met het genoemde meerjaren uitvoeringsprogramma Wmo en de jaarplannen Wmo voorziet de gemeente Heerde in de planningsfunctie van het vierjarig beleidsplan Wmo. Ieder jaar zal het college van B&W, na advisering door de Adviesraad Wmo Heerde, het meerjaren uitvoeringsprogramma toetsen op actualiteit en zo nodig aanpassen en tegelijkertijd met het jaarplan Wmo ter kennisname dan wel ter besluitvorming naar de raad sturen.

Hoofdstuk 2: Meerjaren uitvoeringsprogramma, jaarplan 2008-2009 en financiering.

Het meerjaren uitvoeringsprogramma is een samenvatting van de prestatievelden 1 tot en met 10 zoals ze verderop in deze nota uitgebreid zijn beschreven. In het meerjarenprogramma beperken we ons tot het doel, de activiteiten en de acties. Het vormt daarom tegelijkertijd het jaarplan voor 2008 en 2009. Omtrent de financiering van voorstellen, wordt het volgende opgemerkt. Voor de jaarplannen 2008 en 2009 beperkt dit zich tot regulier beleid dat past binnen de begroting 2009. Jaarlijks wordt in het door het college vast te stellen jaarplan Wmo Heerde een paragraaf communicatie en publiciteit opgenomen

In 2009 worden onderzoeken gedaan en nadere notities op deelonderwerpen gemaakt. De uitkomsten daarvan kunnen nu nog niet worden aangegeven. Eventuele voorstellen met financiële consequenties volgen de gebruikelijke wijze via de jaarlijks planning en control cyclus. Voor het in kaart brengen van de stand van zaken met betrekking tot de leefbaarheid is in het jaarplan 2008-2009 het voorstel voor het houden van een leefbaarheidsonderzoek opgenomen, om diverse aspecten van de woonomgeving opgedeeld naar wijken voor de gehele gemeente in beeld te brengen en hierop gericht te kunnen interveniëren. Het houden van een dergelijke onderzoek brengt kosten met zich mee, afhankelijk van de aard en omvang van het onderzoek. Triada wordt hierbij als een belangrijke partner gezien.

Prestatieveld 1: Leefbaarheid en sociale samenhang

Beleidsdoel:

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen en buurten.

Uitvoeringprogramma 2008-2011:

- 1 In overleg met Triada een wijkindeling voor de gehele gemeente vaststellen;
- 2 Komen tot een integrale benadering van wijkgericht werken waarin nadrukkelijk onderscheid wordt gemaakt tussen een korte termijnvisie (+/- 3 jaar) en lange termijnvisie (10 tot 15 jaar)
- 3 Wijkgericht werken:
  - a De wenselijkheid van ontmoetingsplekken in/voor wijken nader inventariseren;
  - b Het betrekken van bewoners en ervaringsdeskundigen met beperkingen bij de inrichting en ontwikkeling van de eigen buurt of straat en openbare gebouwen;
  - c Per wijk een wijkaanpak ontwikkelen waarin alle aspecten van leefbaarheid worden opgenomen;
  - d In het kader van ontwikkeling van wijkplannen aandacht besteden aan publiekprivate samenwerking
  - e Het wijkgericht werken wordt verder geïmplementeerd binnen de gemeentelijke diensten.
- 4 Integratiebeleid:
  - a Uitvoeren van de de Verordening inburgering 2007 en de Nota "huis vergunninghouders, inburgering en noodopvang", met bijzondere aandacht voor inburgering allochtone vrouwen.
- 5 Prestatieafspraken met uitvoeringsorganisaties:
  - a Uitwerken van prestatieafspraken met Triada. (2008-2015);
  - b Ontwikkelen en maken van nieuwe flexibele prestatieafspraken met instellingen.
- 6 Participatie:
  - a Een structureel overleg wonen, veiligheid en sociaal beleid initiëren;

b Burgerparticipatie op wijkniveau organiseren.

Acties / jaarplan 2008-2009:

1. Een werkgroep leefbaarheid (bestaande uit medewerkers van Triada en gemeente) is gevormd die voorstellen over een algemeen geldende wijkindeling voorbereidt en begeleiding biedt aan het proces van verbetering van leefbaarheid en sociale samenhang in de gemeente Heerde;
2. In samenwerking met Triada komen tot een integraal onderzoek (laten) doen naar de noodzaak/ wenselijkheid van wijkgericht werken, waarin alle aspecten aan de orde komen;
3. Twee wijkontwikkelingsplannen samenstellen als pilot. In 2010 worden deze twee pilots geëvalueerd;
4. Bereikbaarheid en toegankelijkheid is één van de thema's binnen het programma versterking cliëntenpositie (VCP) in het kader van Agenda 22. Opgave voor 2009 is inzicht te krijgen in de consequenties van toepassing van programma VCP.
5. Inventariseren van partijen en afspraken maken met partijen om te komen tot een structureel overleg wonen, veiligheid en sociaal beleid, al dan niet als onderdeel van een bestaand overleg;
6. Onderzoek doen naar de mogelijkheden om kleinschalige buurtactiviteiten te stimuleren;
7. Richtlijnen opstellen voor het treffen van voorzieningen in het kader van bereikbaarheid en toegankelijkheid;
8. Terugdringen van overlast van (hang)jongeren;
9. De aanleg van scootmobielplaatsen en algemene voorzieningen die de bereikbaarheid en toegankelijkheid verder verbeteren onderzoeken;
10. De wenselijkheid van het aanpassen van het reclame- en uitstallingsbeleid inventariseren met het oog op de toegankelijkheid van de centrumgebieden in onze gemeente;
11. Handhavingsbeleid vaststellen met een uitvoeringsprogramma voor 2009 en volgende jaren.

Prestatieveld 2: Jeugd

Beleidsdoel:

Het bieden van op preventie gerichte ondersteuning aan jongeren met problemen met opgroeien en aan ouders met problemen met opvoeden

Uitvoeringsprogramma:

1. Voorlichting over opvoeden en opgroeien (voorlichting) en het beantwoorden van specifieke vragen van jongeren, ouders en professionals;
2. Het vroegtijdig signaleren van problemen van jongeren en ouders en het met elkaar in verband brengen van (zorg)signalen van verschillende instellingen;
3. Toeleiding naar het lokale en regionale hulpaanbod, zoals vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijsachterstandsvoorzieningen en de leerplichtambtenaar;
4. Het bieden van opvoedingsondersteuning en lichte ondersteuning aan jongeren en ouders/gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan. Vormen van deze ondersteuning zijn pedagogische spreekuren en (school)maatschappelijk werk;
5. Het afstemmen en bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om jongeren of ouders/gezinnen te ondersteunen (voor zover dit buiten de basistaken integrale jeugdgezondheidszorg van de Wcpv valt) met als kernpunt: één gezin, één plan, één aanspreekpunt.

6. Preventieve activiteiten op het gebied van genotmiddelen gebruik;
7. Signalering van problemen bij 0 tot 23-jarigen;

Acties / Jaarplan 2008-2009

1. Subsidiëren van het schoolmaatschappelijk werk, ambulante jongerenwerk en locatiegebonden jongerenwerk;
2. Uitvoeren van het alcoholmatigingsproject;
3. Invoering Elektronisch kinddossier;
4. Het ontwikkelen van een (regionale) digitale sociale kaart voor verwijzers, ouders en jongeren;
5. Verdere uitwerking van Centra voor Jeugd en Gezin in Heerde en Wapenveld;
6. Signaleren en bespreken van zorgen m.b.t. schooluitval, gezondheid in de inmiddels bestaande Multidisciplinaire Teams 12- en 12+;
7. Signaleren en bespreken van (groepen) hangjongeren in het straatgroepenteam. Uitvoering aan het overlastprotocol;
8. Vormgeven van Onderwijs Achterstanden Beleid (o.a. taalstimulering door middel van programma Boekenpret 0-2 jarigen, versterken van het peuterspeelzaalwerk, toeleiden naar voorschoolse voorzieningen, het verder sluitend krijgen van de keten 0-6 jarigen en het organiseren van een (net)werkconferentie;
9. Ondersteunen van de invoering van het (landelijk) elektronisch kinddossier en de (provinciale) Verwijsindex;
10. Toezicht op het nakomen van de leerplichtwet;
11. Een gezamenlijk opvoedspreekuur van Vèrian de GGD gericht op de doelgroep 0-19 jarigen;
12. Er loopt een pilot in Apeldoorn en Voorst over de structurele aanpak van de coördinatie van zorg. De resultaten daarvan worden gebruikt bij het vormgeven van de coördinatie van zorg in Heerde.

Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning

Beleidsdoelen:

Het instandhouden en doorontwikkelen van een lokaal gemeentelijk loket waar op het brede terrein van welzijn en zorg vraaggericht de volgende functies worden aangeboden:

- Informatie;
- advies;
- cliëntondersteuning;
- toegang, bemiddeling en verstrekking van voorzieningen, gemeentelijke producten en diensten;
- signalering en netwerk;
- ondersteuning van (individuele) mantelzorgers

Samengevat : Een klant zodanig helpen dat hij/zij inzicht krijgen in mogelijkheden die er voor hem of haar zijn en te maken keuzes. Uitgangspunt is de houding ‘wat kan ik voor u betekenen ?

Uitvoeringprogramma 2008-2011:

1. Vraaggerichte ondersteuning aan hulp- en zorgvragers op het brede gebied van welzijn en zorg

2. Voor de prestatievelden die daarbuiten vallen wordt de vraag doorverwezen of worden specifieke loketten gezocht of ontwikkeld;
3. De klant wordt vraaggericht benaderd;
4. De klant hoeft maar één keer zijn hulp- en zorgvraag te stellen en het loket draagt er zorg voor dat de vraag op het juiste adres aankomt;
5. De klant wordt ondersteund bij de hulpvraag. Het gaat dan om vraagverheldering, analyse van de hulpvraag en actieve ondersteuning om de noodzakelijke hulp ook te verkrijgen;
6. Waar het om Wmo diensten gaat heeft de klant de keuzevrijheid tussen zorg in natura of een persoonsgebondenbudget.
7. Jaarlijks een evaluatie Loket Welzijn en Zorg: klanttevredenheidsonderzoek, resultaten en prestaties en een benchmark;
8. In te spelen op ontwikkelingen (wetswijzingen, resultaten onderzoek en benchmark);
9. opleiding en deskundigheidsbevordering;
10. Bijscholing en ondersteuning voor loketmedewerkers en adviseurs Wmo op het terrein van welzijn en zorg;
11. Actuele informatie verstrekken via website en gemeentepagina. Folders en aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar of worden opgestuurd, worden breed verspreid en worden toenemende mate digitaal bereikbaar;
12. Streven naar het beperken van indicatie-adviezen en de daarbijbehorende onderzoeken zoveel mogelijk op elkaar afstemmen;
13. Nazorg bij geleverde hulp en het voeren van inclusief beleid;
14. Het voeren van inclusief beleid krijgt vorm op basis van de Agenda 22. Inzet in dit kader is dat belangenorganisaties en de gemeente zich gezamenlijk inzetten een beleid te voeren dat tot doel heeft te komen tot een samenleving waar iedereen aan kan deelnemen.

Acties jaarplan 2008-2009:

1. Doorontwikkeling Loket Welzijn en Zorg voor de functies welzijn en zorg door :
  - in te spelen op ontwikkelingen (wetswijzingen, resultaten onderzoek en benchmark);
  - opleiding en deskundigheidsbevordering
  - adequate ondersteuning en facilitering
2. Inventarisatie en onderzoek naar specifieke loketten voor andere prestatievelden buiten welzijn en zorg;
3. Scholing en ondersteuning personeel Loket Welzijn en Zorg voor andere producten;
4. Afstemming met allerlei organisaties op het gebied van welzijn en zorg (en zorggerelateerd wonen);
5. Verder ontwikkelen en verfijnen sociale kaart.

Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligers

Beleidsdoelen:

Mantelzorg

1. Bintwerk faciliteren om de groepsgerichte activiteiten (cursussen, lotgenotencontacten, etc.) te realiseren;
2. Het in beeld brengen van mantelzorgers en het peilen van hun behoefte;
3. Actief informatie verstrekken ten aanzien van de mogelijkheden voor mantelzorgers.

Vrijwilligerswerk

1. Onderzoeken of het realiseren van een VIP gewenst en haalbaar is;
2. Onderzoeken financieringsmogelijkheden ten behoeve van een VIP;
3. Opzetten en faciliteren VIP;
4. Invullen makelaarsfunctie ten behoeve van de Maatschappelijke Stage.

Uitvoeringsprogramma 2008-2011

1. In beeld brengen van mantelzorgers en hun behoeften met daarbij specifieke aandacht voor jonge mantelzorgers;
2. In samenspraak met het steunpunt mantelzorg de jaarlijkse mantelzorgdag ondersteunen;
3. Het opzetten van een VIP;
4. Aandacht schenken aan Make a Difference Day (twee jaarlijks aangewezen dagen extra aandacht voor vrijwillige inzet) via de gemeenterubriek en de website;
5. Het organiseren van een vrijwilligersdag, doel van deze dag is de vrijwilligers en het vrijwilligerswerk in het zonnetje te zetten en de waardering voor het vrijwilligerswerk te laten blijken;
6. De verkiezing van de vrijwilliger van het jaar;
7. Het bevorderen van deskundigheid, wanneer vrijwilligers zich verder in hun taak kunnen bekwalamen door middel van scholing of het volgen van een cursus of training wordt tevens de professionaliteit van organisaties verbeterd;
8. Invulling geven aan de makelaarsfunctie Maatschappelijke Stage.

Acties / jaarplan 2008-2009

1. Er wordt een beleidsnotitie maatschappelijke stage opgesteld
2. Actief informatie verstrekken aan de doelgroep mantelzorg;
3. Jaarlijkse mantelzorgdag en vrijwilligersdag organiseren
4. Verkiezing vrijwilliger van het jaar
5. Inventariseren welke middelen er nodig zijn voor het realiseren van een VIP;
6. In overleg met bestaande lokale vrijwilligersorganisaties nagaan wat de meest ideale locatie is voor het vestigen van een VIP.

Prestatieveld 5: Algemene voorzieningen

Beleidsdoelen:

Algemeen beleid waarin nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de behoeften van kwetsbare burgers. Het gaat daarbij om de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van voorzieningen die mensen met een beperking minder afhankelijk maken van speciale aanpassingen.

Uitvoeringsprogramma 2008-2011:

1. Wonen:
  - bevorderen van de samenhang tussen wonen, welzijn en zorg, waarbij het uitgangspunt is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig moeten kunnen blijven;
  - bij herstructurering en inbreiding worden de inwoners zoveel mogelijk betrokken bij de keuze van woningtype en (her)inrichting van de openbare ruimte.

2. De vraag naar accommodaties (waaronder ook ontmoetingsruimten voor buurtbewoners) en het aanbod met elkaar in evenwicht brengen. Ook de toegankelijkheid van de accommodaties bezien;
3. Door het team Ruimtelijk Beleid en Ontwikkeling zal een richtlijn worden opgesteld voor te treffen voorzieningen in het kader van Bereikbaarheid en Toegankelijkheid. Triada de werkgroep BTB (Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid) en de adviseurs Wmo worden hierbij betrokken;
4. Bevorderen van het gebruik van het collectief vraagafhankelijk vervoer en de toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor mensen met een beperking bevorderen;
5. Inzet plegen op overgewicht en diabetes, schadelijk alcoholgebruik, depressie bij ouderen, bestrijding van SOA's en het verbeteren van het binnenmilieu;
6. De ontwikkeling van woonservicegebieden verder vormgeven en uitbouwen;
7. Bij extramuraliseringsprojecten zorg (laten) dragen voor informatie en communicatie over nieuwe bewoners, gebruikers;
8. Locatiegebonden ouderenwerk krijgt aandacht in de op te stellen nota ouderen beleid;
9. Afspraken maken om te delen in de best practices van andere gemeenten;
10. Frequent de mogelijkheden van inkomensvoorzieningen zoals bijzondere bijstand en het minimabeleid bij inwoners bekend maken;
11. De mogelijkheden voor het verkrijgen van digitale informatie verder onder de aandacht brengen van inwoners, zoals gebruik in de Novétheek en de mogelijkheden in het minimabeleid;
12. Het voeren van inclusief beleid krijgt vorm op basis van de Agenda 22. Inzet in dit kader is dat belangenorganisaties en de gemeente zich gezamenlijk inzetten een beleid te voeren dat tot doel heeft te komen tot een samenleving waar iedereen aan kan deelnemen;
13. Kleinschalige activiteiten, zoals buurtfeesten, buurttoernooien ed. kunnen de saamhorigheid en sociale controle in de buurt sterk bevorderen. Dit onderwerp wordt betrokken bij de actualisatie van het subsidiebeleid (contourennota, beleidsregels, ASV)..

Acties jaarplan 2008-2009

1. Opstellen nota sport en (sport)accommodatiebeleid;
2. Opstellen nota ouderenbeleid;
3. Locatiegebonden ouderenwerk krijgt aandacht in de nota ouderenbeleid;
4. Komen tot verbetering locatiegebonden jongerenwerk met de daarvoor beschikbare middelen;
5. Project Halteplan gaat van start;
6. (Pro)actieve informatie over bestaande algemene voorzieningen en ontwikkelingen;
7. Nieuwe aanbesteding ~~contract~~ voor het collectief vraagafhankelijk vervoer.

Prestatieveld 6: Verlenen individuele voorzieningen

Beleidsdoelen:

Het algemene doel is het bevorderen van zelfredzaamheid en van deelname aan het maatschappelijk verkeer. Aan alle inwoners die dat nodig hebben en er een beroep op doen, worden voorzieningen verstrekt die bijdragen aan hun zelfredzaamheid en aan hun deelname aan het maatschappelijk verkeer. Er wordt zo veel mogelijk door middel van collectieve arrangementen voorzien in de individuele behoeften van mensen.

Uitvoeringsprogramma 2008-2011:

1. Bekendheid van Loket Welzijn en Zorg Heerde vergroten: het Loket Welzijn en Zorg als toegangspoort voor voorzieningen op gebied van zelfredzaamheid en deelname maatschappelijk verkeer;
2. Het ontwikkelen van algemene voorzieningen;
3. Eenvoudige voorzieningen moeten op een eenvoudige manier worden verstrekt;
4. Ingewikkelde zaken moeten zorgvuldig en deskundig worden behandeld.

Acties jaarplan 2008-2009

1. Aanbesteding huishoudelijke hulp;
2. Aanbesteding indicatiestelling
3. Aanbesteding hulpmiddelen Wmo
4. Herziening verstrekkingen beleid op basis wijziging Wmo
5. De activiteiten van het Loket Welzijn en Zorg via de website en media frequent onder de aandacht brengen van inwoners;
6. Actuele informatie en folders versturen naar klanten, doelgroepen, verwijzers en organisaties;
7. Inventariseren welke algemene voorzieningen mogelijk zijn en de financiële haalbaarheid daarvan onderzoeken;
8. Werkproces ontwikkelen voor eenvoudige zaken.

Prestatievelden 7, 8 en 9: Maatschappelijke zorg

Beleidsdoelen:

Kwetsbare burgers kunnen zo volwaardig mogelijk en zo zelfredzaam mogelijk mee doen in de samenleving met een aanvaardbare kwaliteit van leven. Concreet gaat het hierbij om:

1. het bieden van maatschappelijke opvang aan mensen die, door één of meerdere problemen de thuissituatie hebben verlaten waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van huiselijk geweld inclusief het inrichten van een regionaal Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (prestatieveld 7);
2. het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (O)GGz (de preventie, het bereiken, begeleiden en toeleiden van kwetsbare burgers en risicogroepen naar zorg, inclusief bemoeizorg voor zorgmijders en zorgmissers (prestatieveld 8);
3. het bevorderen van verslavingsbeleid (de preventie van verslavingsproblemen en het verlenen van sociale verslavingszorg (prestatieveld 9).

Uitvoeringsprogramma 2008-2011

1. Inzicht vergroten in aard en omvang groep mensen met ernstige meervoudige problemen en vaststellen welke personen onvoldoende zorg krijgen (zorgmijders en zorgmissers) en in aanmerking komen voor de coördinatie van zorgverlening door een trajectmanager;
3. Waar nodig stimuleert de gemeente netwerken die nog ontbreken en samenwerkingsafspraken
4. Zonodig realiseren van aanvullende voorzieningen in een sluitende samenwerkingsketen en afdoende financieringsafspraken met alle betrokkenen voor zorgmijders en zorgmissers;
3. Onderzoek naar mogelijkheden, aanbevelingen formuleren en uitvoeren ten aanzien van samenwerking en uitwisseling in de verslavingszorg om de keuzemogelijkheden van

cliënten te vergroten en het behandelingsrepertoire van de deelnemende organisaties te verbreden.

4. Formuleren beleid maatschappelijke zorg 2012-2015.

Acties Jaarplan 2008/2009:

1. Inzicht van lokale partners in ketens maatschappelijke opvang (waaronder indicering) en hun eigen positie daarin vergroten;
2. *Uitwerken van het* gemeenschappelijk kader voor maatschappelijke zorg, het Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011;
3. Gestreefd wordt naar een “MDT-Structuur” Onderzocht zal worden of in aansluiting op bestaande initiatieven (b.v. overleg bemoeizorg) kan worden gekomen tot realisering en formalisering van een dergelijke structuur
4. Overeenstemming *bereiken* over financiering van het Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011 met het Ministerie van VWS, het zorgkantoor en – voorzover van toepassing – zorgverzekeraars;
5. Beleid ontwikkelen ten aanzien van de overheveling van de Ondersteunende Begeleiding Algemeen (OB-Alg) bij de grondslag psychosociaal van de AWBZ naar de Wmo;
6. Beleidsvoorstellen formuleren op basis van aanbevelingen onderzoek naar vraag en aanbod voor de specifieke doelgroep zwerfjongeren en tienermoeders;
7. Zonodig realiseren van aanvullende voorzieningen in een sluitende samenwerkingsketen én afdoende financieringsafspraken met alle betrokkenen voor zwerfjongeren en tienermoeders;
8. Doorlichten bestand dak- en thuislozen en vaststellen welke personen in aanmerking komen voor een traject gericht op doorstroom naar (zelfstandig) wonen (met woonbegeleiding);
9. Opstellen notitie huiselijk geweld
10. Aanstellen procesmanager huiselijk geweld die de zorgverlening voor slachtoffers van huiselijk geweld met ernstige meervoudige problemen gaat coördineren;
11. Aanstellen zorgcoördinator huiselijk geweld
12. Implementatie beleid OB-Alg, nauwkeurig monitoren effecten, evalueren en zonodig bijsturen;
13. Evaluatie rol en positie in de samenwerkingsketen van het OGGz-team/bemoeizorg;
14. Zonodig herinrichten / herpositioneren OGGz-team/bemoeizorg in de samenwerkingsketen;
15. Inrichten centrale toegangspoort voor maatschappelijke zorg;
16. Aanstellen van trajectmanagers / regievoerders die de trajecten voor mensen met ernstige meervoudige problemen gaan coördineren, aansturen en bewaken;
17. Implementatie van systeem voor gegevensuitwisseling in de maatschappelijke zorg

Prestatieveld 10: Lokaal Gezondheidsbeleid

Doel:

Het voorkomen van ziekten of het vroegtijdig opsporen en mensen gezonder maken door gezondheidsrisico's onder de aandacht te brengen en weg te nemen.

Uitvoeringsprogramma 2008-2011:

- 1 Een gestructureerde preventie-ketenaanpak en kennisoverdracht tussen eerste- en tweedelijnszorg over het voorkomen van overgewicht en diabetes;
- 2 Door middel van gerichte voorlichting het gebruik van genotmiddelen (alcohol en drugs) voorkomen of beperken;

- 3 Preventieproducten ter voorkoming van depressie worden zowel individueel als in groepsverband aangeboden. De urgentie van het bestaande probleem bij depressieve ouderen wordt onder de aandacht gebracht van betrokken partijen, hiaten en knelpunten in de zorgketen worden inzichtelijk gemaakt en de ketenzorg sluitend gemaakt;
- 4 Naast opsporing wordt ook behandeling van seksueel overdraagbare aandoeningen aangeboden. Voor de komende jaren worden de preventieve en curatieve activiteiten voortgezet en uitgebreid gericht op doelgroepen waar een verhoogd risicogedrag voorkomt;
- 5 Bij het verbeteren van het binnenmilieu richt de GGD zich de komende tijd op drie speerpunten:
  - a frisse scholen;
  - b risicocommunicatie;
  - c opstellen van een gezondheidsparagraaf bij gemeentelijke plannen en advisering over luchtkwaliteit.

Voor het overige wordt verwezen naar de activiteiten onder de prestatievelden 2 en 5.

Acties /jaarplan 2008 2009:

1. Zie prestatieveld 2;
2. Zie prestatieveld 5;
3. Uitwerking Preventienota Samen werken aan gezond leven (Regio IJssel-Vecht 2007-2011).

Hoofdstuk 3: Het (vervolg)proces

Inspraak en overleg

Algemeen

De Wmo gaat er van uit dat het gemeentelijk beleid in samenspraak met het maatschappelijk veld tot stand komt. Een groot deel van dit traject is al doorlopen bij de totstandkoming van het Visiedocument Wmo. De gemeente Heerde heeft eerst de mening van de burgers, van betrokken aanbieders en cliënten gepeild. In september 2005 is daarvoor een maatschappelijk debat georganiseerd (Radar). Vier scenario's stonden ter discussie. In deze scenario's ging het o.a. om de vraag hoe de Wmo in Heerde met draagvlak ingevoerd zou kunnen worden. De resultaten van dit debat, verwoord in de houtskoolschets van bureau Radar, hebben mede gediend als basis voor het Visiedocument Wmo.

De Verordening maatschappelijke ondersteuning, en de uitwerking hiervan in Beleidsregels en Financieel besluit zijn beide uitvoerig voorzien van inspraak. Dit geldt ook voor de notitie Wmo-loket en voor de beleidsnota Mantelzorg en Vrijwilligers gemeente Heerde.

In de hoofdstukken over de prestatievelden 3, 4 en 6 wordt daarom alleen geschreven over die zaken die niet eerder in andere Wmo-beleidsdocumenten aan de orde zijn geweest.

In de reactie van de gemeente op al deze inspraak is met regelmaat verwezen naar het Beleidsplan Wmo.

Voor de kaderstelling jeugdbeleid (prestatieveld 2) is de regiegroep jeugdbeleid primair verantwoordelijk. De regiegroep bestaat uit vertegenwoordigers van het openbaar en bijzonder basisonderwijs, De Noordgouw, Bintwerk, GGD, V érian (jeugdgezondheidszorg en maatschappelijk werk) Bureau Jeugdzorg, politie, kerken, kinderopvang en gemeente.

Met het oog op integratie en afstemming binnen het brede verband van de Wmo heeft de Adviesraad Wmo Heerde daarnaast een adviesbevoegdheid voor 5 Wmo-functies in het kader van jeugdbeleid. Bij de behandeling van prestatieveld 2 in dit plan zijn de functies nader uitgewerkt. In de Adviesraad Wmo Heerde participeren vertegenwoordigers van de samenwerkende bonden voor ouderen, het interkerkelijk diaconaal overleg, het platform gehandicaptenbeleid, de commissie Wet Werk en Bijstand, de cliëntenraden van instellingen die in het kader van de wmo zorg of ondersteuning bieden in de gemeente Heerde, de regiegroep jeugdbeleid, de vrijwillige hulpdienst en mantelzorgers. Ook de lokale huurdersraad kan zich hierin vertegenwoordigen.

De Adviesraad Wmo Heerde vertegenwoordigt de belangengroeperingen die de gemeente betreft bij alle beleidsaspecten van de Wmo (artikel 6 van het Convenant Adviesraad Wmo Heerde).

Voor het opstellen van het Regionaal Kompas (prestatievelden 7, 8 en 9) is door de centrumgemeente Apeldoorn afzonderlijk overleg gevoerd met vragers en aanbieders.

Voor de overige prestatievelden is het concept beleidsplan aangeboden en besproken met de Adviesraad Wmo Heerde (de vragers) en het netwerk Wonen, Zorg en Welzijn (aanbieders van wonen, zorg en welzijn).

Tevens zijn er Wmo bijeenkomsten (workshops) op 2 en 8 juli 2008 geweest. Tijdens deze bijeenkomsten is de bevolking van Heerde in de gelegenheid gesteld om voorstellen in te dienen. De resultaten hieruit zijn verwerkt in dit beleidsplan, het uitvoeringsprogramma en de jaarplannen.

Basis voor het beleidsplan vormen onder meer de samenvattingen van de Wmo-bijeenkomsten per prestatieveld die als bijlage aan dit plan zijn toegevoegd.

Inspraak

Na het interactieve totstandkomingstraject (zie hierboven) wordt een eerste versie van het beleidsplan Wmo op 12 augustus 2008 door het college van B&W vrijgegeven voor inspraak. De daaropvolgende inspraakperiode duurde van 20 augustus 2008 t/m 3 oktober 2008. In deze periode werden ook de Adviesraad Wmo Heerde, de regiegroep Jeugdbeleid en het netwerk Wonen, Zorg en Welzijn in de gelegenheid gesteld aanvullende voorstellen in te dienen.

Na deze inspraak heeft het college een voorlopige versie van het beleidsplan vaststellen op 4 oktober 2008.

Advisering en besluitvorming

De commissie Samenleving zal zich op 18 november 2008 buigen over dit beleidsplan Wmo, waarna de raad het beleidsplan op 8 december 2008 vaststelt. Jaarlijks zal de voortgang van het Beleidsplan Wmo worden besproken aan de hand van de resultaten van de Wmo Benchmark en klanttevredenheidsonderzoeken, naar verwachting telkens in het voorjaar. De resultaten van deze bespreking met de raad kunnen, indien nodig, in het najaar verwerkt worden in de meerjarenbegroting en de programmabegroting.

Hoofdstuk 4: Verantwoording

Meerjarenprogrammabegroting

Heerde kent een Meerjarenprogrammabegroting waarin de gevolgen van invoering van de Wmo worden verwerkt. Op termijn zal worden gezien hoe een verdere afstemming gerealiseerd kan worden tussen de prestatievelden en de programma's.

Benchmark

De reguliere benchmark die Heerde in het verleden gebruikte ten behoeve van de voormalige WVG is verruimd tot de gehele Wmo. Deze benchmark wordt jaarlijks uitgevoerd. De resultaten worden steeds voor 1 juli bekend gemaakt.

Klanttevredenheid

Jaarlijks worden ook diverse klanttevredenheidsonderzoeken verricht. De resultaten hiervan worden verwerkt in de benchmark.

Verantwoording

Jaarlijks zal het college zich bij de programmarekening verantwoorden richting de gemeenteraad over de voortgang van de uitvoering van de prestatievelden, de benchmark en de resultaten van de klanttevredenheidsonderzoeken.

Evaluatie

De evaluatie van het Heerder Wmo beleid moet leiden tot een tweede Beleidsplan Wmo. Daarom zal in 2011 een evaluatie plaatsvinden, die aan de raad wordt gepresenteerd, indien mogelijk samen met een nieuw beleidsplan Wmo. De resultaten van de evaluatie door het rijk worden hierin meegenomen. Eind 2008 zal het rijk haar eerste rapport opstellen en eind 2009 een integraal verslag. Het accent zal liggen op burgers met beperkingen en op mantelzorg.

Bijlagen.

Bijlage 1: Preconcept Beleidsplan Wmo Heerde

Algemeen:

Algemeen

Tijdens de workshops op 2 en 8 juli 2008 zijn ook voorstellen gedaan die niet direct betrekking hebben op één van de prestatievelden.

Voorstellen uit de WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente:	Jaar:	Financiën:
Algemeen			
Nadruk op mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden.	Loopt als een rode draad door het totale beleid van de gemeente. Het zou een automatisme voor iedereen moeten zijn om na te gaan hoe je een klant kunt helpen en welke mogelijkheden er voor hem of haar zijn.	Doorlopend	Nvt
Terugkoppeling resultaten.	Is een wettelijke verplichting.	Doorlopend	Nvt
Meer blauw op straat.	Is primair een taak van de rijksoverheid. De lokale overheid heeft, op een ander niveau, ook een taak als het gaat om handhaving van wet- en regelgeving.		Nvt

Prestatieveld 1: Leefbaarheid en sociale samenhang

Inleiding

Dit prestatieveld “Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten” is ruim en breed geformuleerd. Het gaat hierbij om alle burgers en hun directe leefomgeving. Gemeenten hebben een grote vrijheid om invulling te geven en prioriteiten te stellen. De wetgever denkt hier aan zaken als ontmoetingsplekken voor burgers, sport, stimuleren van de “civil society” en ondersteunen burgerinitiatieven. Leefbaarheid is een begrip waarop veel factoren van invloed zijn, zoals de omvang van het verenigingsleven en de hoeveelheid ontmoetingsplekken, maar ook kenmerken van de fysieke en sociale woonomgeving, de staat van onderhoud van de woonomgeving en veiligheid beïnvloeden de leefbaarheid van een wijk. Uiteraard zijn ook werkgelegenheid en recreatiemogelijkheden aspecten die de leefbaarheid bevorderen. De welzijnsorganisatie, woningcorporatie, buurt- en wijkverenigingen en vele anderen spelen een gezamenlijke rol in het vergroten van de leefbaarheid. Een wijkgerichte aanpak blijkt in veel gemeenten tot goede resultaten te leiden. Deze aanpak is vastgelegd in de prestatieafspraken met Triada en zal in de komende jaren verder worden uitgewerkt. Gedacht wordt aan maximaal 8 wijken. Dit prestatieveld heeft raakvlakken met de beleidsterreinen wonen, ruimtelijke ordening integratie, veiligheid en economie (zie m.n. prestatieveld 5).

Stand van zaken

De Gemeenteraad van Heerde heeft doelen geformuleerd die in dit kader relevant zijn: Heerde is een aantrekkelijke gemeente met veilige en schone dorpen, buurten en wijken met voldoende woningen en voorzieningen voor alle bevolkingsgroepen waar het voor alle burgers prettig wonen en verblijven is. De inwoners voelen zich betrokken bij het dorp de buurt of de wijk, voelen zich verbonden met de bewoners en willen zich inzetten voor de leefbaarheid. Verder heeft de raad uitgesproken te streven naar voldoende mogelijkheden voor de bevolking (en de toerist) om de vrije tijd op een aangename manier door te brengen (natuurbeleving, speelvoorzieningen, voet-en fietspaden, campings, horeca, musea, etc.) In het visiedocument Wmo gemeente Heerde is vastgelegd dat maatregelen worden getroffen om een ‘civil society’, een lokale gemeenschap van betrokken burgers, te faciliteren en te stimuleren. Het aanbod van voorzieningen en activiteiten stimuleert de verbondenheid tussen mensen in buurten en wijken, zodat ze zich ook zelf gaan inzetten voor het lokale welzijn. Een goed sociaal klimaat behoedt inwoners voor sociaal isolement.

Wat willen we in Heerde bereiken ?

Ontmoeten

Een van de voorwaarden om de leefbaarheid in buurten en wijken te vergroten is het faciliteren van ontmoeting. Burgers moeten in staat gesteld worden om op locaties in de buurt en wijk elkaar te ontmoeten. Dit betekent dat ruimte gegeven moet worden aan verenigingen en instellingen op sociaal cultureel en maatschappelijk gebied. In de nota accommodatiebeleid die eind 2008 verschijnt wordt hierop terug gekomen.

Stichting Bintwerk

Bintwerk voert op onderdelen het gemeentelijk beleid uit op het terrein van algemeen welzijn, jeugd en jongeren werk, ouderen, ondersteuning van vrijwilligers en groepsgerichte activiteiten voor mantelzorgers. Als brede welzijnsorganisatie heeft Bintwerk een verbindende functie naar maatschappelijke partners, vrijwilligers en verenigingen zodat mensen betrokken worden bij de samenleving en hieraan deelnemen.

Sport en bewegen

Via de wijkgerichte aanpak zal aandacht kunnen worden besteed aan het creëren van voldoende speel- en bewegingsmogelijkheden voor met name de jeugd. Genoemde maatregelen bieden jeugdigen de mogelijkheid tot een zinvolle vrijetijdsbesteding. Dit heeft mogelijk een gunstig effect heeft op het gedrag van jongeren.

Op beleidsmatig niveau wordt overleg gevoerd met scholen en sportverenigingen over het accommodatiebeleid, sportmogelijkheden en buitenschoolse opvang. Het streven is om zo veel mogelijk mensen in beweging te krijgen, zowel jeugd als ouderen. Dit zal ook één van de doelstellingen zijn voor de op te stellen nota Sport- en accommodatiebeleid die eind 2008 gereed moet zijn.

De directe woonomgeving

Met Triada zijn prestatieafspraken gemaakt. De gemeente en Triada spreken daarin uit dat zij, daar waar mogelijk, samenwerken om de leefbaarheid en het voorzieningenniveau binnen de gemeente te waarborgen. In herstructureringsgebieden zal worden samengewerkt om een kwaliteitsslag te maken in de woningvoorraad en in de woonomgeving, om zodoende de wijken aantrekkelijker te maken en de leefbaarheid een positieve impuls te geven.

In de prestatieafspraken is vastgelegd dat beide partijen wijkgericht gaan werken en de mogelijkheden gaan onderzoeken om te komen tot een structureel overleg op het terrein van “wonen, veiligheid en sociaal beleid”. De prestatieafspraken sluiten wat dat betreft naadloos aan bij hetgeen in het kader van de Wmo wenselijk wordt geacht.

Team Wijkbeheer is gestart met het houden van wijkschouwen. Dit gebeurt in samenwerking met Triada. Per wijk wordt contact gezocht met de inwoners en wordt geïnventariseerd welke klachten en wensen er zijn. Dit resulteert in maatregelen op de korte, de middellange en de lange termijn. Voor de korte termijn gaat het veelal om onderhoudsmaatregelen, zoals onderhoud van groen, trottoirs, paaltjes en straatnaamborden. Op de middellange termijn gaat het om parkeervoorzieningen, speelvoorzieningen en verkeersmaatregelen. Voor de lange termijn gaat het om herinrichtingen, wegconstructies en wijkontsluiting. Via een wijkschouw wordt op praktische wijze invulling gegeven aan de opdracht in de Wmo om de burgers te betrekken bij de leefbaarheid.

Op beleidsniveau wordt gewerkt aan notities voor de ontwikkeling van groenstructuren in en om de dorpskernen, een notitie speelterreinen en aan landschapsontwikkelingsvisies voor het buitengebied in het algemeen en de ontwikkelingsgerichte gebieden Het Hoornerveen en Wapenveld – Zuid in het bijzonder.

Doelgroepen en inzicht in de behoefte van kleine doelgroepen

Zoals meer opgemerkt gaat het in de Wmo om “Meedoen”. Van groot belang hierbij is het voorkomen van sociaal isolement en uitsluiting. Het gaat daarbij specifiek om ouderen in de eigen woonsituatie; jongeren in sociaal zwakkere milieus; allochtonen met een taalachterstand en laaggeletterde vrouwen uit etnische minderheden en zelfstandig wonende mensen met een licht verstandelijke handicap. Geconstateerd kan worden dat vele nieuwe Nederlanders weinig binding hebben met hun naaste leefomgeving, vaak omdat zij verstoken zijn van informatie en kennis. Om deze doelgroepen te bereiken wordt specifiek beleid gevoerd (zie prestatievelden 2 jongeren en 5 tot en met 9 voor zorgafhankelijke groepen). Veel beleid is gericht op het wegnemen van belemmeringen en het bieden van randvoorwaarden voor een beter bestaan. In deze groepen ontvangen relatief veel mensen inkomensondersteuning en vallen binnen het minimabeleid. Daarnaast is nadrukkelijk de relatie gelegd tussen de Wmo en de Wwb als het gaat om participatie in de samenleving. Middels participatiebanen in de zorg en welzijnsectoren krijgen langdurig werklozen de kans om werkervaring op te doen. Samen met instellingen en buurten willen wij nadenken over mogelijkheden en maatregelen die het “meedoen van deze kleine doelgroepen” kunnen bevorderen.

Participatie

Op beleidsniveau moet worden bekeken op welke wijze Triada, buurtwerkers, politie, jeugdwerkers e.d. structureel kunnen worden betrokken in een periodiek overleg wonen, veiligheid en sociaal beleid (conform de prestatieafspraken met Triada). Dit overleg hoeft niet gericht te zijn op een structureel periodiek overleg per wijk, maar kan gericht zijn op concrete problemen in één of meer wijken. Daarnaast is periodiek overleg van belang met o.m. bedrijven, ondernemers en vertegenwoordigers van doelgroepen.

Op het niveau van de concrete invulling en uitvoering blijken een aantal projecten goed te werken. Als voorbeeld noemen wij de wijkschouw die samen met Triada plaatsvindt. Deze schouw blijkt een goede respons te hebben bij de burgers.

Om periodiek elke wijk te kunnen bezoeken moet het aantal wijken niet te hoog zijn. Gedacht wordt aan maximaal 8 wijken; ieder kwartaal één wijk bezoeken, zodat elke wijk om het jaar kan worden geschouwd. Op deze manier worden de contacten op uitvoeringsniveau op peil gehouden.

Verder zijn enquêtes en onderzoeken van belang over woningbehoefte, leefbaarheid en burgers tevredenheid.

Regionale samenwerking

Er wordt in het kader van het regiocontract 2008-2011 (RUP-3) regionaal samen gewerkt op het terrein van jeugd en vermaatschappelijking (zie prestatieveld 2 respectievelijk 7, 8 en 9).

Wat willen we in Heerde de komende 4 jaar bereiken ?

1. In overleg met Triada een wijkindeling voor de gehele gemeente vaststellen.
2. Wijkgericht werken
  - a. Ontmoetingsplekken in wijken;
  - b. Het betrekken van bewoners bij de inrichting en ontwikkeling van de eigen buurt of straat:

3. Per wijk een wijkaanpak ontwikkelen waarin alle aspecten van leefbaarheid worden opgenomen.
4. In 2008 twee wijkontwikkelingsplannen samenstellen als pilot. In 2009 worden deze twee pilots geëvalueerd.
5. Het wijkgericht werken wordt verder geïmplementeerd binnen de gemeentelijke diensten.
6. Elke wijk ontwikkelt een eigen wijkanalyse en een toekomst agenda. De werkwijze wordt geëvalueerd. Uiteindelijk maakt de wijkaanpak onderdeel uit van de reguliere werkzaamheden.
7. Integratiebeleid
  - a. de Verordening inburgering 2007 en de Nota "huis vergunninghouders, inburgering en noodopvang" implementeren, met bijzondere aandacht voor inburgering allochtone vrouwen.
8. Prestatieafspraken met uitvoeringsorganisaties
  - a. Uitwerken van de prestatieafspraken 2008-2015 met Triada (B&W 30-10-2007);
  - b. Ontwikkelen en maken van nieuwe flexibele prestatieafspraken met instellingen.
9. Participatie
  - a. Initieer een structureel overleg wonen, veiligheid en sociaal beleid.
  - b. Organiseer burgerparticipatie op wijkniveau.

Voorstellen uit de WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente:	Jaar:	Financiën:
Prestatieveld 1 Leefbaarheid:			
Aandacht/stimuleren van kleinschalige (buurt)activiteiten	Kleinschalige activiteiten, zoals buurtfeesten, buurttoernooien ed. kunnen de saamhorigheid en sociale controle in de buurt sterk bevorderen. Dit onderwerp wordt betrokken bij de actualisatie van het subsidiebeleid (contourennota, beleidsregels, ASV).	2009	Nader voorstel voor begroting 2010.
Het afschaffen van leges voor vergunningen.	De raad heeft begin 2007 besloten kostendekkend te gaan werken en daarom voor alle vergunningen leges te heffen. De leges voor een vergunning bedraagt € 42,70. De opbrengst voor 50 vergunningen per jaar is dus circa € 2100,--. Onderzocht wordt of volstaan kan worden met een melding, met standaard voorschriften.	2009	Nader voorstel voor begroting 2010
Instandhouding en verhoging leefbaarheid van de buurt.	Voordat structureel en gericht aandacht kan worden besteed aan de leefbaarheid van wijken, zal eerst in beeld gebracht moeten worden wat de huidige stand van zaken, de opbouw en sociale structuur van de wijk is. Vervolgens zal ook	2009	Nader voorstel voor begroting 2010

	<p>moeten worden bijgehouden wat de invloed is van ontwikkelingen/acties op het welbevinden van de bewoners.</p> <p>De verwachting is dat ook de Triada belang heeft bij dergelijke gegevens.</p> <p>Er komt een voorstel voor het houden van een leefbaarheidsonderzoek. Daarbij wordt de mogelijke samenwerking met Triada meegenomen.</p>		
<p>Aanstelling buurtmeester / buurtbemiddelaar / buurtpunt</p>	<p>Dit kan één van de uitkomsten zijn van het leefbaarheidsonderzoek. Om hiertoe over te gaan moet inzicht bestaan in het gewenste profiel dan wel de fysieke plek en bemensing van een buurtpunt.</p> <p>Bovendien is hier een belangrijke rol weggelegd voor Triada.</p>	2009	Zonodig meenemen bij begroting 2011
<p>Betrek buurtbewoners en mensen met een beperking tijdig bij het opstellen van plannen voor wijkwerkzaamheden en openbare gebouwen.</p>	<p>Bij planvorming worden buurtbewoners en mensen met een beperking betrokken. Bij de beschrijving van werkprocessen zal hier nadrukkelijk aandacht worden besteed.</p> <p>Overigens wordt het idee om bewoners, ook in andere situaties, te betrekken bij ontwikkelingen in de wijk onderschreven. Het college wil dat bereiken door wijkgericht te gaan werken en wijkschouwen te houden. Ook hierin is de samenwerking met Triada van belang. Er komt een nader voorstel over het wijkgericht werken.</p> <p>Daarnaast worden de mogelijkheden onderzocht van een structureel overleg op het terrein van “wonen, veiligheid en sociaal beleid”.</p>	2009	<p>Valt onder regulier werk</p> <p>Uitvoeringsbud-get wijkbe-heer meenemen voor begroting 2010 e.v.</p>
<p>Meer aandacht besteden aan Bereikbaarheid en Toegankelijkheid van gebouwen en straten. Aanleggen van scootmobielplaatsen.</p>	<p>Door het team Ruimtelijk Beleid en Ontwikkeling zal een richtlijn worden opgesteld voor te treffen voorzieningen in het kader van Bereikbaarheid en Toegankelijkheid. Triada de werkgroep BTB (Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid) en de adviseurs Wmo worden hierbij betrokken.</p> <p>De aanleg van scootmobielplaatsen en algemene voorzieningen die de bereikbaarheid en toegankelijkheid verbeteren wordt in het kader van de uitvoering Wmo onderzocht en zo nodig voorgesteld.</p>	Voorstel in 2009	Begroting 2010 e.v.

	Gemeentelijke openbare gebouwen zijn toegankelijk.		
Maak een reclame- en uitstallingenbeleid om de centrumgebieden goed toegankelijk te houden.	De consequenties van het maken van een reclame en uitstallingenbeleid worden in beeld gebracht. Indien daartoe wordt overgegaan worden de ondernemersverenigingen en de werkgroep BTB bij de opstelling betrokken.	2008	2009 e.v.
Meer aandacht besteden aan de controle en handhaving van regels om de leefbaarheid van wijken te garanderen.	Eind 2008 zal er een Handhavingsbeleid worden vastgesteld met een uitvoeringsprogramma voor 2009 e.v.	Nota 2008	Uitvoeringsprogramma 2009 e.v.
Leefbaarheid verhogen door verjonging van de buurt; stimuleren betaalbare huisvesting.	In het gemeentelijk huisvestingsbeleid / Kwalitatief woningbouw programma (KWP) wordt de nadruk gelegd op het huisvesten van senioren en jongeren. Voor senioren betekent dat flexibel, aanpasbaar en levensloop bestendig <i>huisvesten in</i> goed toegankelijke woningen. Voor jongeren wordt ingezet op de bouw van woningen onder de huursubsidiiegrens en een koopprijs van maximaal €170.000,--. Volgens de regionale afspraken moet 35% van de nieuwbouw behoren tot het betaalbare segment. Bij de toewijzing van koopwoningen hebben starters en huurders voorrang.	continu	geen
Samenwerking en sociale controle in de buurt.	Hoe men in de buurt met elkaar omgaat is toch in eerste instantie de eigen verantwoordelijkheid van bewoners. De overheid kan niet meer doen dan bewoners hierop wijzen. Mensen zullen zelf initiatieven moeten nemen, zich kwetsbaar op willen stellen en respect en begrip moeten tonen voor elkaars levenswijze. Bij constatering van mensen die in een sociaal isolement leven, uitgesloten worden of in een kwetsbare positie zijn terecht gekomen kan dit gemeld worden bij de gemeente of de maatschappelijke partners. Er zijn organisaties en netwerken om probleemgedrag aan de orde te stellen.	continu	

Prestatie indicatoren

Voor prestatieveld 1 gaat het om de volgende doelstellingen:

- Meer inwoners van de gemeente Heerde zetten zich in voor verbetering van de eigen buurt;
- Vergroten van het zelforganiserend en probleemoplossend vermogen van burgers;
- Er zijn voor iedereen bereikbare en toegankelijke ontmoetingsplekken;
- Vergroten maatschappelijke deelname door allochtonen.

Prestatieveld 2: Jeugd

Inleiding

Dit prestatieveld heeft betrekking op de in een gemeente wonende jeugdigen – en in voorkomende gevallen hun ouders – bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden.

Stand van zaken

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor preventief jeugdbeleid. Om dit goed te laten aansluiten op de jeugdzorgtaak van de provincie is er samen met de gemeenten uit de regio Oost-Veluwe en Midden-IJssel een convenant (met uitvoeringsprogramma) afgesloten waarin afspraken staan over te ontwikkelen activiteiten op het gebied van toeleiding, doorverwijzing en nazorg. Jaarlijks wordt de inhoud hiervan herzien.

Voor wat betreft het regiocontract (en RUP-gelden) heeft Heerde aansluiting gezocht bij de regio Stedendriehoek. Invulling hiervan moet nog plaatsvinden.

Het jeugdbeleid van de gemeente Heerde is weergegeven in de nota ‘Op weg naar Integraal Jeugdbeleid Heerde’. Deze nota is in 2001 vastgesteld en vormt vanaf dat moment de basis voor het jeugdbeleid in de gemeente Heerde. Voor de sturing van het jeugdbeleid is een regiegroep ingesteld. In 2007 heeft een werkgroep zich beziggehouden met de actualisering van het jeugdbeleid. Dit heeft geresulteerd in de notitie ‘Structuur Jeugdbeleid’. Deze notitie is op 10 december 2007 door de raad vastgesteld. In deze notitie zijn een groot aantal concrete aanbevelingen gedaan om een impuls te geven aan het jeugdbeleid in onze gemeente. Eén van de belangrijkste aanbevelingen is het opstellen van een jaarlijks activiteitenplan door de regiegroep jeugdbeleid. In 2008 is voor de eerste keer een activiteiten-plan door de regiegroep Jeugdbeleid opgesteld en door het college op 15 januari 2008 vastgesteld.

Het preventief jeugdbeleid moet aan een aantal minimumvereisten voldoen. Deze zijn vastgelegd in de volgende vijf functies:

- Informatie en advies: zowel ongevraagde informatie over opvoeden en opgroeien (voorlichting) als om het beantwoorden van specifieke vragen van jongeren, ouders en professionals.
- Signalering: het vroegtijdig signaleren (o.a. op basis van monitoring) van problemen van jongeren en ouders. Maar ook om het met elkaar in verband brengen van (zorg)signalen van verschillende instellingen.
- Toeleiding naar zorg: de toeleiding naar het lokale en regionale hulpaanbod, zoals vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijsachterstandsvoorzieningen en de leerplichtambtenaar. Ook de geïndiceerde jeugd-zorg en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) zijn hier voorbeelden van.
- Licht pedagogische hulp: het bieden van opvoedingsondersteuning en lichte ondersteuning aan jongeren en ouders/gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan. Vormen van deze ondersteuning zijn pedagogische gesprekken en (school)maatschappelijk werk.
- Coördinatie van zorg: het afstemmen en bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om jongeren of ouders/gezinnen te ondersteunen, waaronder zorgcoördinatie in het kader van integrale jeugdgezondheidszorg. Zorgcoördinatie vanuit de jeugdgezondheidszorg is aan de orde wanneer meerdere hulpverleners of instanties

bemoeienis hebben met een gezin, of zich daarmee zouden moeten bemoeien. Soms zijn er te veel, soms te weinig hulpverleners in een gezin. Het gaat hier om kinderen die (nog) geen indicatie hebben voor jeugdzorg. De JGZ als zorgcoördinator houdt in de gaten of de diverse instellingen voldoende, dan wel te veel of te weinig hulp in zetten. De zorgcoördinator let wel op of het gezin de behandeling volgt en afmaakt en geeft daarover advies en begeleiding. Leidend principe is: Eén gezin, één plan, één aanspreekpunt

Prestatieveld 2 geldt als aanvulling op in andere wetgeving vastgelegde taken, zoals de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) en de Leerplichtwet. Eén van de drie deelterreinen van de Wcpv betreft de jeugdgezondheidszorg, waarbinnen taken van de gemeente onder meer liggen in het monitoren van de gezondheidstoestand van jeugdigen (consultatiebureau, schoolartsen), behoefte aan zorg peilen, preventie van stoornissen, voorlichting, advies en begeleiding geven en opvoedingsondersteuning.

Prestatieveld 2 houdt direct verband met de prestatievelden 1, 3 en 9. Het bevorderen van leefbaarheid in wijken en buurten draagt bij aan het woonplezier en de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding voor kinderen en jongeren. Dit is de verbinding met prestatieveld 1. De link met prestatieveld 3 is te vinden bij de eerste en de derde functie van het preventief jeugd beleid (informatie en advies, toegang tot het hulpaanbod). Met name in het aanbod voor jeugdigen is het aanbod niet altijd even overzichtelijk voor hulpvragers.

Tot slot is prestatieveld 2 er onder meer op gericht om te voorkomen dat jongeren onverantwoord omgaan met genotmiddelen, wat in het uiterste geval kan leiden tot drank- of drugsverslaving. Ook hier moet preventie voorkomen dat jongeren terecht komen in de zwaardere verslavingszorg die onder prestatieveld 9 valt.

Prestatieveld 9 is op zijn beurt weer nauw verbonden met prestatieveld 7 (maatschappelijke opvang en huiselijk geweld) en prestatieveld 8 (openbare geestelijke gezondheidszorg). Samen vormen prestatievelden 7,8 en 9 de maatschappelijke zorg.

Doelgroep

De doelgroep van preventief jeugd beleid in de gemeente Heerde is alle jeugdigen van 0 (-9 mnd) tot en met 23 jaar en waar nodig hun ouders. De doelstelling die erbij hoort is dat iedere jeugdige zich moet kunnen ontwikkelen tot een persoon die op zelfstandige en volwaardige wijze deel kan nemen aan de samenleving. Jeugd beleid steunt op twee sporen: preventie en repressie, waarbij preventie uitgangspunt is. Het gaat om het voorkomen van (verergering van) problemen. De specifieke doelgroepen tienermoeders en zwerfjongeren vallen onder de prestatievelden 7, 8 en 9.

Het zorgnetwerk neemt een belangrijk plaats in binnen het preventief jeugd beleid. Dit zorgnetwerk bestaat uit drie MDT's . Een MDT is een Multi Disciplinair Team waarin vertegenwoordigers van verschillende instellingen samenwerken. Zij overleggen met elkaar over de beste ondersteuning voor kinderen waarover vragen of zorgen zijn. De MDT's richten zich op kinderen die zijn ingeschreven in de gemeente Heerde. Er is een MDT dat zich richt op de leeftijdscategorie van 12 jaar en ouder: het MDT 12+.

Daarnaast zijn er twee MDT's die richten zich op de leeftijds-categorie 0-12: een MDT 12-Heerde en een MDT 12- Wapenveld (inclusief Veessen en Vorchten). Naast deze MDT's beschikt school 'De Noordgouw' over een 'eigen' (schoolgebonden) MDT: het Zorg Advies Team. De functies van dit ZAT komen overeen met de MDT's.

Wat willen we in de gemeente Heerde bereiken?

Het uitvoering geven aan het activiteitenplan van de regiegroep Jeugdbeleid. Om invulling en uitvoering te kunnen geven aan haar (regie)rol stelt de regiegroep Jeugdbeleid jaarlijks een activiteitenplan op. Het activiteitenplan is voor de regiegroep het document om signalen te vertalen naar activiteiten, hierin prioriteiten te stellen en de voortgang van de uit te voeren activiteiten in de gaten te houden.

Naast reeds lopende projecten staan er op het activiteitenplan 2008 ook nieuwe projecten: weerbaarheidstrainingen, jeugd-participatie, een 'lokale voordeur' van Bureau Jeugdzorg, schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen.

Terugdringen van overlast van (hang)jongeren

Met betrekking tot het thema jeugdoverlast is (in regionaal verband) het protocol 'omgaan met jeugdoverlast' opgesteld. Het college heeft het protocol op 27 mei 2008 vastgesteld en daarbij ingestemd met de lokale inkleuring van en werkwijze met het protocol. De werking van het protocol komt er in het kort op neer dat bij een melding van overlast een overlastnetwerk bijeenkomt die met de melding aan de slag gaat. D.w.z. het probleem (de overlast) in kaart brengt, relevante informatie verzamelt en analyseert. Op basis van de beschikbare gegevens wordt een plan van aanpak opgesteld waarbij ook wordt aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is, wat men wil/kan bereiken en binnen welke tijd. Vervolgens gaan de deelnemers in het netwerk aan de slag om tot een oplossing te komen. De maatregelen zijn groeps-, domein- en persoonsgericht. Het protocol 'omgaan met jeugdoverlast' / het overlastnetwerk is geïntegreerd in het straatgroepenteam.

Het ontwikkelen van een (regionale) digitale sociale kaart voor verwijzers, ouders en jongeren.

Een sociale kaart is een digitaal systeem (voorzieningendatabank) dat actuele, betrouwbare en complete informatie levert over contactgegevens en dienstenaanbod van instellingen en organisaties.

Per 1 september 2008 is de digitale sociale kaart op internet te raadplegen. In eerste instantie ligt de focus op professionals, daarna volgt uitbreiding richting ouders en jongeren. De sociale kaart 'Jeugd' zal te zijner tijd worden opgenomen in de (in ontwikkeling zijnde) WMO sociale kaart.

Het nader vormgeven van de functie coördinatie van zorg

In de regio is een werkgroep gevormd die zich bezig heeft gehouden met de 5e functie; coördinatie van zorg.

Indien er 2 of meer hulpverleners in een gezin werken kan het nodig zijn om de zorg op elkaar af te stemmen. Als het te complex wordt, roept een coördinator van zorg de partijen om de tafel om te komen tot een gezamenlijk integraal plan voor het gezin. Eén plan, door één team voor één gezin. Er is in de regio gekozen om in de gemeenten Apeldoorn en Voorst een pilot hiervoor te starten. De pilotperiode is één jaar, gestart in 2008, en de resultaat wordt afgewacht.

Ontwikkelingen

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Elektronisch Kind Dossier (EKD) en de Verwijsindex zijn voorbeelden van zaken die ook in de gemeente Heerde gaan (of inmiddels al) spelen. Deze ontwikkelingen moeten gezien worden als middelen om de zorg rond jeugdigen en de ondersteuning aan hun ouders beter op elkaar af te kunnen stemmen.

Een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is een laagdrempelige en herkenbare voorziening waar jeugdigen, ouders en professionals terecht kunnen met al hun opgroei- en opvoedingsvragen. Daarnaast biedt het CJG licht pedagogische hulp en verwijst men, indien nodig, door. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is een verlengstuk van de huidige zorgnetwerken en ook voor een deel een fysieke vertaling van de coördinatie van zorg en de afstemming van jeugdzorg en jeugdbeleid.

De jeugdketen bestaat uit een groot aantal instellingen en hulpverleners, die elk vanuit hun eigen invalshoek werken met/of aan problemen van jeugdigen. Om een samenhangende en adequate begeleiding, hulp en – als dat nodig is – correctie te kunnen bieden, moeten de partijen in de keten goed samenwerken. Dat begint bij een goede informatie-uitwisseling. In dat kader is voor 2008 bepaald dat binnen de jeugdgezondheidszorg een (landelijk uniform) Elektronisch kinddossier wordt ingevoerd. Dit digitaal dossier bevat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving volgens het motto: geen kind buiten beeld. Verschillende instanties voegen signalen aan het dossier toe zonder dat ze het kunnen inzien. De Verwijsindex risicjongeren is een ICT-toepassing die risicomeldingen van jongeren tot 23 jaar registreert. Wanneer er al eerdere meldingen over de jongere zijn gedaan, dan worden de betrokken instanties actief geïnformeerd over elkaars melding.

Relevante voorstellen uit WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente:	Jaar:	Financiën:
Prestatieveld 2 Jeugd:			
Meer aandacht voor hangjongeren	Dit gebeurt door de uitvoering van het protocol 'omgaan met jeugdoverlast' in het overlastnetwerk.	2008 e.v.	Regulier
Samenwerking zorgpartners bij steeds complexer wordende problematiek	V.w.b. jeugdigen (0-23) wordt dit vormgegeven door de multi-disciplinaire aanpak binnen het zorgnetwerk (MDT's 12-, MDT 12+).	2008 e.v.	Regulier

Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicatoren worden beschreven en uitgewerkt in het op te stellen jaarprogramma.

(zie bijlage Prestatieveld 2 (Jeugd))

Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning

Inleiding:

Prestatieveld 3 gaat over de gemeentelijke activiteiten die de burger, zowel individueel als collectief, de weg wijzen in het veld van de maatschappelijke ondersteuning. Het gaat hier zowel om algemene voorzieningen (informatiepunt) als om specifieke voorzieningen (individueel advies en vraagverheldering).

Het Rijk wil graag dat de gemeenten deze functie zoveel mogelijk invullen door middel van één loket en niet dat de cliënt 'van het kastje naar de muur' gestuurd wordt. De burger moet in principe in één bezoek aan één loket alle voor hem relevante informatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning kunnen verkrijgen. Dat geldt ook voor de aanpalende terreinen van wonen, zorg en welzijn, bijvoorbeeld voor de Awbz voorzieningen.

Stand van zaken:

De ambities die de gemeente Heerde heeft met betrekking tot het Wmo-loket zijn omschreven in de notitie "Wmo-loket gemeente Heerde". In de aanloop naar de Wmo is de reikwijdte van het Wvg-loket in het gemeentekantoor uitgebreid en omgevormd tot een loket Welzijn en Zorg. Inmiddels is de functie van het loket uitgebreid met mantelzorg en houdt MEE (advies en ondersteuning van mensen met een beperking) spreekuur in het loket. Ook kan men bij het loket terecht voor informatie en het aanvragen van bijzondere bijstand en de minimabijdrage.

Het Loket Welzijn en Zorg zal de komende jaren doorontwikkeld worden naar een breed loket op het gebied van welzijn en zorg (en zorggerelateerd wonen), waar inwoners terecht kunnen met allerlei vragen. Uitgangspunten hierbij zijn: laagdrempelig, toegankelijk, herkenbaar, onafhankelijk, met aandacht voor de privacy van de burger, waarbij de medewerker vraagt wat hij/zij voor de burger kan betekenen.

Wat willen we in Heerde bereiken ?

Wij formuleren de volgende doelstellingen voor de periode 2008-2011:

1. Het loket ondersteunt hulp- en zorgvragers op het brede gebied van welzijn en zorg;
2. Voor de prestatievelden die daarbuiten vallen wordt de vraag doorverwezen of worden specifieke loketten gezocht of ontwikkeld;
3. De klant wordt vraaggericht benaderd;
4. De klant hoeft maar één keer zijn hulp- en zorgvraag te stellen en het loket draagt er zorg voor dat de vraag op het juiste adres aankomt;
5. De klant wordt ondersteund bij de hulpvraag. Het gaat dan om vraagverheldering, analyse van de hulpvraag en actieve ondersteuning om de noodzakelijke hulp ook te verkrijgen;
6. Waar het om Wmo diensten gaat heeft de klant de keuzevrijheid tussen zorg in natura of een persoonsgebonden budget;

Om het huidige loket Welzijn en Zorg te verbreden moeten voor deze periode de volgende actiepunten worden uitgevoerd:

1. Doorontwikkeling loket Welzijn en Zorg voor de functies welzijn en zorg;
2. Inventarisatie en onderzoek naar specifieke loketten voor andere prestatievelden buiten welzijn en zorg;
3. Scholing en ondersteuning personeel loket Welzijn en Zorg voor andere producten;

4. Afstemming met allerlei organisaties op het gebied van welzijn en zorg (en zorggerelateerd wonen);
5. Verder ontwikkelen en verfijnen van de sociale kaart en de mogelijkheden om ook digitaal andere informatie op te vragen en aanvraagformulieren in te vullen.

De activiteiten met meetbare doelen in deze planperiode:

1. Evaluatie loket Welzijn en Zorg: klanttevredenheidsonderzoek, resultaten en prestaties over 2007, Benchmark;
2. Bijscholing en ondersteuning voor loketmedewerkers en adviseurs Wmo op het terrein van welzijn en zorg.

Relevante voorstellen uit WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente:	Jaar:	Financiën:
Prestatieveld 3 Informatie, advies en cliëntondersteuning:			
Oog voor digitalisering bij het verstrekken van informatie.	Bij het verstrekken van informatie wordt gebruik gemaakt van zowel de website van de gemeente als de gemeentepagina in de Schaapskooi. Ook gaan in het kader van Egem steeds meer aanvraagformulieren digitaal aangeboden worden en wordt er gewerkt aan een digitale sociale kaart. Daarnaast blijft de mogelijkheid aanvraagformulieren of informatie op te halen dan wel toe te laten sturen.	2008 e.v.	Regulier
Stroomlijnen van de zorg:	Het klopt dat mensen vaak meerdere keren hun verhaal moeten vertellen. Met het ene loket voor Welzijn en Zorg bij de gemeente, willen we dit zoveel mogelijk tegen gaan. Men kan hier met heel veel vragen terecht. Wij blijven streven naar het beperken van de indicatie-adviezen en de daarbij behorende onderzoeken achter het loket.	2008 e.v.	Regulier
Pro-actieve benadering;	In de bestaande en wellicht nog nader te ontwikkelen netwerken staat het vroegtijdig signaleren van probleemsituaties centraal. Verder wordt gekeken welke doelgroepen, bijvoorbeeld mantelzorgers, pro-actief benaderd kunnen worden.	2008 e.v.	Regulier

Mensen zijn geen nummers:	Bij het loket Welzijn en Zorg staat de vraag en de omstandigheden van de vrager centraal. Desondanks kan er een spanning blijven tussen wat de vrager wenst en de mogelijkheden die wet- en regelgeving bieden. Uitgangspunt is de houding 'wat kan ik voor u betekenen ? '.	2008 e.v.	Regulier
----------------------------------	--	-----------	----------

Prestatie-indicatoren

Als prestatie indicatoren worden het aantal klantcontacten opgenomen zoals deze zijn opgenomen bij de productbegroting 2009. Deze contacten worden uitgesplitst naar telefonische contacten en bezoeken aan het Loket Welzijn en Zorg. Deze contacten worden weer onderverdeeld naar de relevante zorgvragen.

Hulpvragen:	Loketbezoek:	Telefoon:	Totaal:
Hulp in de huishouding	350	1.350	1.700
Werk en Inkomen	100	400	500
Doorverwijzing	90	325	415
Vervoersvoorzieningen	80	300	380
Woonvoorzieningen	80	300	380
Gehandicapten parkeerkaart	50	175	225
Rolstoelen	30	100	130
Persoonsgebonden budget	10	30	40
Collectief Vraagafhankelijk Vervoer	10	30	40
Huurtoeslag	5	25	30
Mantelzorg	5	20	25
Personenalarmering	5	20	25
Maaltijdvoorziening	5	5	10
Kinderopvang	5	5	10
Overig	30	100	130
Totaal:	855	3.185	4.040

Bestaande beleidskaders:

Omschrijving:	Vastgesteld:
Notitie Wmo-loket:	B&W d.d. 12-09-2006

Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligers

Inleiding:

Dit prestatieveld betreft door de gemeente te treffen voorzieningen ter ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk. Het gaat hier vooral om algemene voorzieningen maar het is ook mogelijk dat de gemeente in voorkomende gevallen individuele voorzieningen treft. Mantelzorg is onbetaalde zorg die niet binnen een hulpverlenend beroep wordt gegeven aan een hulpbehoevende door een of meer leden van diens directe omgeving, waarbij de zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie.

Vrijwilligerswerk is werk dat in enig georganiseerd verband, onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving. De vrijwilliger verandert, gesproken wordt dan ook van vrijwillige inzet. Mensen willen zich vaak niet vastleggen voor een langere termijn. Een nieuwe ontwikkeling is de komst van de maatschappelijke stage, waarbij leerlingen van het voortgezet onderwijs gedurende 72 uur tijdens hun opleiding vrijwilligerswerk verrichten.

Stand van zaken:

Op 4 december 2007 is de Beleidsnota Mantelzorg en Vrijwilligersbeleid vastgesteld door het college. In deze nota is de keuze gemaakt om aangelegenheden van mantelzorgers die betrekking hebben op de individuele hulpvraag onder te brengen in het Loket Welzijn en Zorg. Daar waar het gaat om de collectieve aangelegenheden (cursussen, lotgenotencontacten, etc.) is een rol weggelegd voor Bintwerk. Ten aanzien van het Vrijwilligerswerk zal nader onderzoek gedaan worden naar de mogelijkheden en wenselijkheid van het inrichten van een Vrijwilligers Informatie Punt (VIP).

Wat willen we in Heerde bereiken ?

Wij formuleren de volgende doelstellingen voor de periode 2008-2011:

Mantelzorg

1. De individuele hulpvraag (informatie- advies en cliëntondersteuning) ten aanzien van mantelzorg onderbrengen in het Loket Welzijn en Zorg van de gemeente;
2. Bintwerk faciliteren om de groepsgerichte activiteiten (cursussen, lotgenotencontacten, etc.) te realiseren;
3. Het in beeld brengen van mantelzorgers en het peilen van hun behoefte;
4. Actief informatie verstrekken ten aanzien van de mogelijkheden voor mantelzorgers.

Vrijwilligerswerk

1. Onderzoeken of het realiseren van een VIP gewenst en haalbaar is;
2. Onderzoeken financieringsmogelijkheden ten behoeve van een VIP;
3. Opzetten en faciliteren VIP;
4. Invullen makelaarsfunctie ten behoeve van de Maatschappelijke Stage.

Om bovenstaande doelstellingen te bereiken moeten de volgende actiepunten worden uitgevoerd:

1. Inventariseren welke middelen er nodig zijn voor het realiseren van een VIP;
2. In overleg met bestaande lokale vrijwilligersorganisaties nagaan wat de meest ideale locatie is voor het vestigen van een VIP.

De activiteiten met meetbare doelen in deze planperiode:

- Actief informatie verstrekken aan de doelgroep mantelzorg;

- In beeld brengen van mantelzorgers en hun behoeften;
- In samenspraak met het steunpunt mantelzorg de jaarlijkse mantelzorgdag ondersteunen;
- Het opzetten van een Vrijwilligers Informatie Punt;
- Aandacht schenken aan Make a Difference Day (twee jaarlijks aangewezen dagen extra aandacht voor vrijwillige inzet) via de gemeenterubriek en de website;
- Het organiseren van een vrijwilligersdag, doel van deze dag is de vrijwilligers en het vrijwilligerswerk in het zonnetje te zetten en de waardering voor het vrijwilligerswerk te laten blijken;
- De verkiezing van de vrijwilliger van het jaar;
- Het bevorderen van deskundigheid, wanneer vrijwilligers zich verder in hun taak kunnen bekwalen door middel van het volgen van een cursus of training wordt tevens de professionaliteit van organisaties verbeterd;
- Invulling geven aan de makelaarsfunctie Maatschappelijke Stage.

Relevante voorstellen uit de WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente:	Jaar:	Financiën:
Prestatieveld 4 Mantelzorg en vrijwilligers:			
<u>Mantelzorg:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe spoor je mantelzorgers op; - Bewaken van de grenzen van mantelzorgers; - Kwetsbaarheid jonge mantelzorgers; - Respijtzorg; - Communicatie over mogelijkheden en voorzieningen; - Waardering van mantelzorgers; - Instellen meldpunt mantelzorgers; - Lotgenotencontacten; - Woningaanpassing om mensen thuis te laten wonen; 	<p>Tijdens beide bijeenkomsten is gebleken dat er grote behoefte is aan een meer actieve rol van zowel de gemeente als van Bintwerk bij het opsporen, faciliteren en informeren van de mantelzorgers.</p> <p>De Beleidsnota Mantelzorg en Vrijwilligers Gemeente Heerde zal op deze onderdelen nader worden uitgewerkt.</p>	2009	Begroting 2010
<u>Vrijwilligerswerk:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Jeugd betrekken bij vrijwilligerswerk; - Scholen betrekken bij de Wmo; - Maatschappelijke Stage; - Contacten vrijwilligersorganisaties; - Project 'Tante Inez' 	<p>Maatschappelijke Stage is verplicht voor alle scholieren in het voortgezet onderwijs (VMBO, HAVO, VWO) die vanaf schooljaar 2011 - 2012 in het voortgezet onderwijs binnenstromen Het is de bedoeling om de komende jaren deze scholieren in het kader van deze stage kennis te laten maken met het vrijwilligerswerk. Op de Noordgouw wordt</p>	2008	Pm.

(afstemmen vraag en aanbod vrijwilligers);	in het schooljaar 2008/2009 hier mee gestart. De gemeente heeft de taak gekregen om de makelaars-functie te ontwikkelen en te ondersteunen (en ontvangt middelen daarvoor). Er wordt een beleidsnotitie maatschappelijke stage opgesteld.		
Bevorderen contacten tussen vrijwilligersorganisaties	Mogelijkheden worden onderzocht om een en ander binnen het Vrijwilligers Informatie Punt vorm te geven.	2009	

Prestatie-indicatoren

- Het aantal bij het Loket Welzijn en Zorg en het Steunpunt Mantelzorg bekende mantelzorgers stijgt;
- De behoefte van de mantelzorgers is bekend;
- Het aantal vacatures bij organisaties voor vrijwilligers is bekend;
- Het aanbod van vrijwilligers stijgt;
- Aantal deelnemers aan de Maatschappelijke Stage.

Bestaande beleidskaders:

Omschrijving:	Vastgesteld:
De Gulden Middenweg;	
Contourennota;	
Subsidieverordening;	
Beleidsregels Subsidiëring;	
Alles heeft zijn prijs;	
Beleidsnota Mantelzorg en Vrijwilligers;	B&W 4-12-2007
Regeling toekenning vrijwilligersprijs 2007.	

Prestatieveld 5: Algemene voorzieningen

Inleiding

Bij dit prestatieveld wordt bedoeld op algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede komen aan een ieder die daar behoefte aan heeft. Het gaat hierbij vooral om het ontwikkelen van inclusief beleid en om het aanwijzen van specifieke terreinen, waar voorwaarden gecreëerd kunnen worden om het meedoen van mensen met een beperking mogelijk te maken. Hierbij denken we aan wonen, vervoer, preventie en gezondheidszorg, welzijn, zorg en recreatie, *voorzover hierdoor wordt bereikt dat een inwoner (weer) gaat meedoen*. De verschillende maatregelen op deze terreinen hebben alle als doel dat iedereen zo gewoon mogelijk mee kan doen en dat voorkomen wordt dat mensen “uit de boot vallen” en vereenzamen of zo ver afglijden dat zij ondersteuning van prestatieveld 7,8 of 9 nodig hebben.

Stand van zaken

Samengevat staat in het Visiedocument Wmo gemeente Heerde over dit prestatieveld dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft voor een toekomstgericht integraal systeem dat in al zijn onderdelen toegankelijk en “operationeel” is en aansluit op de vraag van de burger. De thans beschikbare financiële ruimte is daarbij een belangrijk kader. Dit gegeven betekent dat alleen ruimte voor nieuw beleid kan worden gecreëerd door beheersing van kosten (kostenefficiënt werken), een slimmere inzet of herallocatie van middelen, beperking van de individuele vraag door ontwikkeling van collectieve voorzieningen en een verantwoord marktgericht denken. Hierbij is het streven te komen tot een betere hoogwaardige dienstverlening, inclusief beleid en collectieve voorzieningen die in toenemende mate een volwaardig alternatief vormen voor sommige individuele verstrekkingen.

Kostenbeheersing betekent vooral het beheersen van de vermaatschappelijking van de zorg binnen de regio. Indien nodig is het goed om regionaal te bezien of een tussenvorm tussen intra- en extramuralisering tot ontwikkeling kan worden gebracht.

Een slimmere inzet van middelen vindt zijn basis in een integrale ontwikkeling van beleid. Een beleid dat nadrukkelijk rekening houdt met de behoeften van kwetsbare burgers.

Het welzijns- en maatschappelijk werk zal een belangrijke nieuwe prominente rol gaan spelen bij het realiseren van collectieve voorzieningen.

Naast het genoemde visiedocument heeft de gemeenteraad in de visie “Wonen en werken in de gemeente Heerde tot 2015” uitgesproken dat hij ervoor kiest om de leefbaarheid en de vitaliteit zoveel mogelijk te behouden en te versterken. Er moet een voldoende aanbod van goed bereikbare voorzieningen op het gebied van winkels, zorg, onderwijs, cultuur en sport zijn om de inwoners aan de gemeente te kunnen binden (zie ook prestatieveld 1).

Wat willen we in Heerde bereiken ?

Inclusief beleid

Inclusief beleid is algemeen beleid waarin nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de behoeften van kwetsbare burgers. Het gaat daarbij om de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van voorzieningen die mensen met een beperking minder afhankelijk maken van speciale aanpassingen.

De gemeente Heerde streeft ernaar dat iedere inwoner dezelfde mogelijkheden heeft t.a.v. het maken van keuzes betreffende deelname aan het sociale en culturele leven in Heerde.

Dit streven is terug te vinden in alle beleidsvelden van de gemeente. Onze inzet is hierbij Agenda 22 te hanteren. Agenda 22 is een methode om gelijke rechten te bereiken. De 'handicap' wordt daarin niet gezien als een eigenschap van een persoon, maar als een gebrek in de fysieke en maatschappelijke omgeving.

Wonen (zie ook prestatieveld 1)

In de "Visie wonen en werken in de gemeente Heerde tot 2015" (vastgesteld 27 juni 2005) heeft de gemeenteraad de beleidsuitgangspunten voor de komende jaren vastgelegd.

Een aantal beleidsuitgangspunten zijn in dit kader van belang:

- het aanbod van woningtypen wordt afgestemd op de vraag en gewenste ruimtelijke kwaliteit;
- in enkele nader aan te wijzen gebieden zal worden voorzien in de behoefte aan landelijk wonen o.a. door woningsplitsing en functieverandering toe te staan;
- in nieuwe woongebieden zal nadrukkelijk aandacht worden besteed aan starters; voor senioren wordt bij voorkeur ruimte gezocht in of nabij het centrum;
- bij de ontwikkeling van nieuwe locaties geldt duurzaamheid als uitgangspunt (aandacht voor water, landschap, sociale veiligheid, en bereikbaarheid);
- om de leefbaarheid en vitaliteit te bevorderen wordt ruimte geboden voor een combinatie van wonen en lichte bedrijvigheid.

In het kader van het Volkshuisvestingsbeleid in combinatie met het Kwalitatieve Woonprogramma (KWP) zijn o.a. de volgende aandachtspunten geformuleerd;

- huisvesten van ouderen in de buurt van voorzieningen/centrum;
- levensloopbestendig en aanpasbaar bouwen (geschikt voor zowel oudere als jongere);
- meer appartementen;
- bevorderen samenhang Wonen, Zorg en Welzijn, waarbij het uitgangspunt is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig moeten kunnen blijven wonen;
- toevoegen van woon-/zorgcomplexen;
- bij herstructurering en inbreiding worden de inwoners zo veel mogelijk betrokken bij de keuze van woningtype en herinrichting van de openbare ruimte.

Daarnaast gaan wij, in navolging van andere gemeenten, de mogelijkheden onderzoeken om bij eigen woningbezit tijdelijk en onder strikte voorwaarden voor mantelzorger en verzorgde(n) woonruimte op één erf mogelijk te maken door het in gebruik nemen van niet voor woonruimte bedoelde bebouwing.

Accommodaties

Triada heeft geïnvesteerd in gebouwen en voorzieningen. Het gezondheidscentrum is daarvan een goed voorbeeld. Triada wondiensten en de gemeente bereiden plannen voor die moeten leiden tot realisering van multifunctionele accommodaties, waarin o.a. scholen, kinderdagverblijven, culturele voorzieningen sportaccommodaties en welzijnsvoorzieningen ondergebracht kunnen worden.

Eind 2008 verschijnt de nota Sport en accommodatiebeleid die ook tot doel heeft de vraag naar accommodaties en beschikbare accommodatie met elkaar in evenwicht te brengen. Hierbij zal ook de toegankelijkheid van accommodaties worden gezien.

Vervoer

Dankzij de nieuwe bussen met een lage instap kunnen steeds meer mensen gebruik maken van het gewone openbaar (bus)vervoer. Het gebruik van het collectief vraagafhankelijk vervoer zal

worden bevorderd. De toegankelijkheid van de openbare ruimte vraagt aandacht. (bijv. op- en afritjes bij de stoepen zorgen er voor dat dat ook geldt voor rolstoelgebruikers).

Preventie en gezondheidszorg

Er is een lokaal prestatieveld 10 toegevoegd aan deze beleidsnota, namelijk lokaal gezondheidsbeleid. Belangrijke wetgeving in dit kader is de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid. De taken die de gemeente heeft op het terrein van collectieve preventie zijn bij prestatieveld 10 beschreven evenals de thema's die wij op basis van de Nota preventiebeleid in regio IJssel-Vecht verband op gaan pakken:

- overgewicht en diabetes
- schadelijk alcoholgebruik
- depressie bij ouderen
- bestrijding van SOA's
- verbeteren van het binnenmilieu
- psychosociale problematiek bij jongeren
- opvoedingsondersteuning.

Deze thema's worden deels ook uitgewerkt in prestatieveld 2.

Welzijn en zorg

De gemeente stimuleert de ontwikkeling van woonservicegebieden. Een woonservicegebied is een gebied / wijk waar door samenwerking van organisaties een integrale dienstverlening geboden kan worden aan bewoners, op het terrein van wonen, welzijn en zorg. Inmiddels zijn er in de omgeving van de intramurale zorgaanbieders (Novel Wendhorst, Brinkhoven en Rehoboth) woonservicegebieden in ontwikkeling.

Inkomen

Voor het goed kunnen deelnemen aan de samenleving is inkomen een belangrijk aspect. De uitvoering van de Wwb is voor deze doelgroep van groot belang.

Doelgroepen en inzicht in behoefte kleine doelgroepen

Prestatieveld 5 richt zich bij uitstek op het gewoon kunnen deelnemen van alle burgers aan de samenleving. De specifieke behoeften van kleine doelgroepen zullen daarbij zonedig extra belicht worden.

Relevante voorstellen uit de WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente	Jaar:	Financiën:
Prestatieveld 5 Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer:			
Toegang activiteiten voor mensen met een beperking;	Doelstelling van de Wmo is om mensen te compenseren voor de beperkingen die zij ondervinden bij de maatschappelijke participatie. Het gaat hier om een breed terrein van participatie waaronder de toegang tot activiteiten. Omdat mensen uniek zijn en het niet op voorhand is vast te stellen waar	2008 e.v.	Regulier budget

	behoefte aan is, wordt voorgesteld op dit van geval tot geval te beoordelen		
Oog voor digitalisering gezien vanuit het gezichtspunt van de ontvanger.	Niet in ieder huishouden is het vanzelfsprekend dat er een computer aanwezig is. Wel biedt de lokale bibliotheek (Novétheek) de mogelijkheid tot computergebruik. Ook blijft de mogelijkheid om informatie en formulieren op te halen of doorgestuurd te krijgen. In het kader van het minimabeleid bestaat de mogelijkheid om per persoon in een gezin een bedrag te krijgen als tegemoetkoming in de kosten van aanschaf van een computer in enig kalenderjaar.	2008 e.v.	Regulier budget

Nader uit te werken voorstellen voor het meerjarenuitvoeringsprogramma.

- 1 Toegankelijkheid (fysieke kant)
  - a De toegankelijkheid van het openbaar vervoer bevorderen (o.a. door het project Halteplan dat in 2008 start) en het gebruik er van stimuleren;
  - b De toegankelijkheid van openbare ruimte bewaken en die van openbare gebouwen verder vervolmaken;
  - c Bij de nieuwbouw van woningen stimuleren dat rekening wordt gehouden met eisen van toekomstige gebruikers.
- 2 Toegankelijkheid (voorzieningen en activiteiten)
  - a Bij extramuraliseringsprojecten zorg (laten) dragen voor informatie en communicatie over nieuwe bewoners, gebruikers;
  - b Voorzien in ontmoetingsmogelijkheden voor burgers / wijkbewoners mét en zonder beperking.
- 3 Ketensamenwerking
  - a De woonservicegebieden verder vormgeven en uitbouwen;
  - b Een manier ontwikkelen om best practices te delen.

Prestatieveld 6: Verlenen individuele voorzieningen

Inleiding

Doelstelling is het bevorderen van zelfredzaamheid en van deelname aan het maatschappelijk verkeer.

De vorm van de voorziening kan individueel (bijvoorbeeld: hulp bij het huishouden, een rolstoel of een woningaanpassing) maar ook collectief (bijvoorbeeld groepsvervoer of een wooncomplex) zijn. De toegang tot een dergelijke voorziening hangt af van de omstandigheden van de aanvrager. Dat betekent dat er een indicatiestelling nodig is.

De Wmo schrijft een wettelijke aanspraak voor op maatschappelijke ondersteuning gerelateerd aan de aard en ernst van beperkingen van burgers. Het compensatiebeginsel houdt in dat de gemeente de plicht heeft om oplossingen te bieden aan burgers met beperkingen via het treffen van voorzieningen die hen in staat stellen:

- een huishouden te voeren;
- zich te verplaatsen in en om de woning;
- zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

De gemeente heeft beleidsruimte in de wijze waarop zij invulling geeft aan deze verplichting. Hierbij kan zij bijvoorbeeld een afweging maken tussen individuele voorzieningen en collectieve voorzieningen, of tussen diensten en materiële voorzieningen.

Met de komst van de Wmo is ook voor de gemeente de plicht gekomen de voorzieningen zowel in natura als in de vorm van een persoonsgebonden budget (pgb) aan te bieden.

Stand van zaken

De gemeente verstrekke tot en met 2006 op grond van de Wvg individuele voorzieningen op het gebied van wonen, rolstoelen en vervoer aan mensen met een aantoonbare beperking. Vanaf 1 januari 2007 is dat de Wmo geworden, waarin tevens hulp bij het huishouden is opgenomen. Het huidige beleid inzake voorzieningen is geregeld in de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Heerde, het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Heerde en de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Heerde.

Wat willen we in Heerde bereiken ?

Wij formuleren de volgende doelstellingen voor de periode 2008-2010:

1. De gemeente stelt zich ten doel aan alle inwoners die dat nodig hebben en er een beroep op doen, voorzieningen te verstrekken die bijdragen aan hun zelfredzaamheid en aan hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.
2. Er moet zoveel mogelijk door middel van collectieve arrangementen worden voorzien in de individuele behoeften van mensen. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de algemene voorzieningen op de diverse terreinen;
3. Daarnaast werken wij aan een laagdrempelige en praktische aanpak van de toekenning en de verstrekking van voorzieningen.

Om bovenstaande doelstellingen te bereiken moeten de volgende actiepunten worden uitgevoerd:

9. Bekendheid van Loket Welzijn en Zorg Heerde vergroten: het Loket Welzijn en Zorg als toegangspoort voor voorzieningen op gebied van zelfredzaamheid en deelname

- maatschappelijk verkeer;
10. Het ontwikkelen van algemene voorzieningen;
  11. Eenvoudige voorzieningen moeten op een eenvoudige manier worden verstrekt;
  12. Ingewikkelde zaken moeten zorgvuldig en deskundig worden behandeld.

De activiteiten met meetbare doelen in deze planperiode:

1. De activiteiten van het Loket Welzijn en Zorg via de website en media frequent onder de aandacht brengen van inwoners;
2. Actuele informatie en folders versturen naar klanten, doelgroepen, verwijzers en organisaties;
3. Inventariseren welke algemene voorzieningen mogelijk zijn en de financiële haalbaarheid daarvan onderzoeken;
4. Werkproces ontwikkelen voor eenvoudige zaken .

Relevante voorstellen uit de WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente:	Jaar:	Financiën:
Prestatieveld 6: Verstrekken van voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie:			
In beeld brengen cliënten met een indicatie ondersteunende begeleiding	In verband met het “afslanken” van de AWBZ zal onder meer de Ondersteunende Begeleiding komen te vallen onder de werking van de Wmo. In dit kader wordt er nieuw gemeentelijke beleid geformuleerd. Om dit beleid gestalte te doen geven zullen er diverse gegevens verzameld moeten worden, waaronder het aantal cliënten.	2008	Nieuw beleid 2009
Aandacht voor vergeten / geïsoleerde groepen:	Om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen moeten vergeten groepen inzichtelijk worden. Dit is niet alleen een taak van de overheid maar een verantwoordelijkheid voor ons allemaal.	2008 e.v.	
Toegang tot de Regiotaxi:	Per 1 januari 2009 sluit Heerde aan bij de Regiotaxi Gelderland. Verbetering van de toegang is een samenspel tussen vervoerde, vervoerder en gemeente. Kwaliteitsonderzoeken en klachtenregistratie kunnen hierbij een belangrijke rol spelen.	2008 e.v.	Regulier met gevolgen aanbesteding

Prestatie-indicatoren

Het aantal individuele voorzieningen

Het aantal (algemene) voorzieningen en het gebruik dat van deze voorzieningen is gemaakt.

Bestaande beleidskaders:

Omschrijving:	Vastgesteld:
Wmo-verordening gemeente Heerde:	Rbs. d.d. 12-03-2007
Wmo-besluit gemeente Heerde:	B&W d.d. 14-08-2007
Wmo beleidsregels gemeente Heerde:	B&W d.d. 14-0-8-2007
Contract Harting-Bank:	
Contracten HV:	14-06-2007
Contract CIZ:	
Contract SVB:	
Contract CAK:	
C.V.V.:	

Prestatievelden 7, 8 en 9: Maatschappelijke zorg

Inleiding

Prestatieveld 7, 8 en 9 gaan over de maatschappelijke zorg. Doel van de maatschappelijke zorg is dat kwetsbare burgers zo volwaardig mogelijk en zo zelfredzaam mogelijk mee kunnen doen in de samenleving met een aanvaardbare kwaliteit van leven. Concreet gaat het hierbij om:

- het bieden van maatschappelijke opvang aan mensen die, door één of meerdere problemen de thuissituatie hebben verlaten waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van huiselijk geweld inclusief het inrichten van een regionaal Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (prestatieveld 7);
- het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (O)GGz (de preventie, het bereiken, begeleiden en toeleiden van kwetsbare burgers en risicogroepen naar zorg, inclusief bemoeizorg voor zorgmijders en zorgmissers (prestatieveld 8);
- het bevorderen van verslavingsbeleid (de preventie van verslavingsproblemen en het verlenen van sociale verslavingszorg (prestatieveld 9).

De maatschappelijke zorg richt zich bij uitstek op sterk uiteenlopende, kleine doelgroepen. Doelgroepen van maatschappelijke zorg zijn onder andere: mensen die zichzelf verwaarlozen, woningvervuilers, meervoudige probleemgezinnen, langdurig van de GGz afhankelijke mensen, mensen met een ongepaste werkelijkheidsbeleving, dak- en thuislozen, slachtoffers en daders van huiselijk geweld, zwerfjongeren en langdurig verslaafden (waaronder langdurig drugs- en alcoholverslaafden). Kenmerkend voor deze groepen is een combinatie van problemen op geestelijk, lichamelijk en sociaal vlak. Door deze combinatie van problemen kan de hulpverlening en zorg aan deze mensen door uiteenlopende instellingen alleen gezamenlijk worden aangepakt. Een ketenaanpak (en ketenregistratie) zoals we die kennen in het kader van huiselijk geweld is een goed middel om samenwerking, registratie en regie op cliëntniveau te bevorderen. Uitgangspunt hierbij is individueel maatwerk, vraaggericht werken en het – waar mogelijk en zinvol - realiseren van keuzevrijheid voor de cliënt. Bij de Ketenaanpak Huiselijk Geweld wordt intensief samengewerkt met Voorst, Epe, Brummen, Heerde Lochem, Zutphen en Apeldoorn als centrumgemeente, onder andere met een gezamenlijk Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG).

Ook in dit kader is voorkomen beter dan genezen. Daarom ligt de focus van beleid op preventie. Dat wil zeggen naast het bieden van opvang en ondersteuning aan kwetsbare burgers is het voorkomen van instroom in de maatschappelijke zorg van cruciaal belang. “Meedoen voor iedereen” is daarom ook bij de prestatievelden 7, 8, en 9 het centrale thema. Om dit te bereiken is het nodig dat de verbinding tussen zorg, welzijn en wonen verder wordt bevorderd. De verbindingschakel tussen deze drie zijn mensen, zowel zij die zorg nodig hebben als zij die zorg zouden kunnen bieden. Om een stevig fundament te leggen is het van belang te investeren in informele zorgstructuren en het welzijn van mensen. Bevorderen dat mensen oog en zorg voor elkaar krijgen, hebben en houden. Alleen zo kunnen de veelal onzichtbare risicogroepen voor de prestatievelden 7, 8 en 9 worden onderkend en bereikt en kan worden bijgedragen aan het signaleren en verminderen van (structurele) risicofactoren, sociale uitsluitingsmechanismen en de toegankelijkheid van voorzieningen. De (collectieve) preventie voor kwetsbare burgers ligt primair besloten in de prestatievelden 1 t/m 6 van de Wmo.

In het visiedocument Wmo gemeente Heerde is geconstateerd dat onze gemeente bij de invulling van de prestatievelden 7,8, en 9 is aangewezen op Apeldoorn als centrumgemeente. Dit betekent

dat het beleid maatschappelijke opvang in regionaal verband wordt ontwikkeld en ten uitvoer wordt gebracht. Uitgangspunt hierbij is dat (zolang de gemeente Heerde nog diensten afneemt bij de GGD RIJV) zo veel mogelijk aangesloten wordt bij het bestaande aanbod. Door de gemeente Apeldoorn wordt samengewerkt met de gemeenten Arnhem en Nijmegen bij de ontwikkeling van bovenlokale voorzieningen voor (kleine) specifieke doelgroepen.

In het genoemde visiedocument wordt ook aangegeven dat de vraagzijde voor inwoners van de gemeente Heerde betreffende deze prestatievelden zo goed mogelijk in kaart worden gebracht.

In 2007 werd een aantal (vooral HKZ gecertificeerde) regionaal opererende organisaties intensief betrokken bij ontwikkeling van een meerjarenvisie en plan van aanpak voor de prestatievelden 7, 8 en 9, die zijn vastgelegd in het Regionaal Kompas Oost-Veluwe (voor maatschappelijke opvang, (O)GGz en verslavingsbeleid) 2008-2011. Zij zullen een belangrijke rol spelen bij de realisatie van de beleidsvoornemens.

Samenwerking tussen de verschillende hulpverleners is in een ieders belang. Daarom zijn er netwerken en samenwerkingsafspraken. Waar nodig vormen de gemeenten netwerken die nog ontbreken en stimuleren zij samenwerkingsafspraken.

Door de gemeente Apeldoorn zijn, mede namens de Oost Veluwse gemeenten Brummen, Epe, Heerde en Voorst RUP3-middelen aangevraagd. Deze middelen worden naast Wmo-middelen en doeluitkeringen ingezet voor bekostiging projecten, acties en prioriteiten zoals die zijn opgenomen in het Regionaal Kompas Oost Veluwe. De gemeente Heerde zet de middelen die zij ontvangt via het gemeentefonds voor activiteiten en acties zoals opgenomen in het Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011 in voor die activiteiten.

Stand van zaken

Met ingang van 1 januari 2007 is de verantwoordelijkheid voor de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz) door de komst van de Wmo ondergebracht bij de gemeenten. Eveneens is vanaf deze datum de gemeente Apeldoorn, ook op basis van de Wmo, als centrumgemeente verantwoordelijk voor het realiseren van bovenlokale voorzieningen maatschappelijke opvang en verslavingszorg. Tegelijkertijd zijn de taken en verantwoordelijkheden van gemeenten op het gebied van de (O)GGz verruimd met de toeleiding van kwetsbare burgers naar zorg. De regering wil met de overheveling naar gemeenten bijdragen aan het doel dat meer zorgmijders hulp accepteren. De centrumgemeenten zijn verantwoordelijk voor het bieden van activiteiten die beogen dat zorgmijders in de regio worden toegeleid naar maatschappelijke opvang, de GGz of de verslavingszorg.

Nieuw voor gemeenten is dat zij verantwoordelijk zijn voor de collectieve preventie in de geestelijke gezondheidszorg (CP GGz) en voor het stimuleren van cliëntgestuurde initiatieven in de GGz (Zorgvernieuwingprojecten ZVP).

In het Regionaal Kompas Oost-Veluwe is de preventie meegenomen die is gericht op mensen met een chronisch psychisch probleem en mensen met een psychosociaal probleem om te voorkomen dat ze gaan behoren tot of terugvallen tot doelgroep van de maatschappelijke zorg (prestatieveld 7, 8 en 9). Het gemeenschappelijk kader voor maatschappelijke zorg, het Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011 is door de gemeenteraad van (centrumgemeente) Apeldoorn vastgesteld.

Onderzoek is gepleegd naar de omvang van de groep van tienermoeders en zwerfjongeren in de regio, de problemen die zij ervaren en of het zorgaanbod aansluit op de behoeften van die

jongeren. Op basis van de aanbevelingen naar aanleiding van dit onderzoek is een coördinatiepunt tienermoeders in gebruik genomen. Dit meldpunt is ondergebracht in Het Portaal in Apeldoorn. Voor zwerfjongeren komt er een vervolg van het pilotproject ketenaanpak. (Dit project maakt deel uit van een landelijk project met vier pilotgemeenten, de federatie opvang en de Stichting Zwerfjongeren Nederland).

De voorzieningen voor dak- en thuislozen, verslaafden en GGz-cliënten, Omnizorg en Omniplaza, zijn in gebruik genomen. In Omnizorg zijn de functies opvang, zorg, wonen en werk voor deze doelgroepen onder één dak ondergebracht. Activiteiten van Omnizorg zijn gericht op rehabilitatie en herstel van maatschappelijke waarden voor de doelgroep.

Wat willen we in regionaal verband bereiken ?

2008:

1. In samenwerking met de regiogemeente wordt beleid ontwikkeld ten aanzien van de overheveling van de Ondersteunende Begeleiding Algemeen (OB-Alg) bij de grondslag psychosociaal van de AWBZ naar de Wmo per 1 januari 2009;
2. Doorlichten bestand dak- en thuislozen en vaststellen welke personen in aanmerking komen voor een traject gericht op doorstroom naar (zelfstandig) wonen (met woonbegeleiding).
3. In samenwerking met de Oost Veluwe gemeenten een beleidsnota "Vrouwenopvang en Huiselijk Geweld" opstellen waarin zijn opgenomen een meerjarenvisie en een aanpak voor de preventie van huiselijk geweld (in relatie tot onder andere mensenhandel, jeugdprostitutie/loverboys, kindermishandeling, ouderenmishandeling eengerelateerd geweld) en voor de signalering, toeleiding, begeleiding, opvang en nazorg van slachtoffers, daders en hun kinderen door een systeemgerichte aanpak in een sluitende ketenaanpak c.q. coördinatie van zorg.

2009

1. Overeenstemming over financiering van het Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011 met het Ministerie van VWS, het zorgkantoor en – voorzover van toepassing – zorgverzekeraars.
2. Implementatie beleid OB-Alg, nauwkeurig monitoren effecten, evalueren en zonodig bijsturen.
3. Zonodig aanvullende voorzieningen realiseren in sluitende samenwerkingsketens én afdoende financieringsafspraken voor doelgroepen van maatschappelijke opvang.
4. Evaluatie rol en positie in de samenwerkingsketen van het OGGz-team/bemoeizorg.
5. Zonodig herinrichten / herpositioneren OGGz-team/bemoeizorg in de samenwerkingsketen.
6. Inrichten centrale toegangspoort voor maatschappelijke zorg.
7. Aanstellen van trajectmanagers / regievoerders die de trajecten voor mensen met ernstige meervoudige problemen gaan coördineren, aansturen en bewaken.
8. Implementatie van systeem voor gegevensuitwisseling in de maatschappelijke zorg.

2010

1. Doorlichten bestand mensen met ernstige meervoudige problemen en vaststellen welke personen onvoldoende zorg krijgen (zorgmijders en zorgmissers) en in aanmerking komen voor de coördinatie van zorgverlening door een trajectmanager.
2. Zonodig realiseren van aanvullende voorzieningen in een sluitende samenwerkingsketen én afdoende financieringsafspraken met alle betrokkenen voor zorgmijders en zorgmissers.

- Onderzoek naar mogelijkheden, aanbevelingen formuleren en uitvoeren ten aanzien van samenwerking en uitwisseling in de verslavingszorg om de keuzemogelijkheden van cliënten te vergroten en het behandelingsrepertoire van de deelnemende organisaties te verbreden.

2011

- Formuleren beleid maatschappelijke zorg 2012-2015.

Relevante voorstellen uit WMO-workshops.

Omschrijving voorstel:	Reactie gemeente:	Jaar:	Financiën:
Prestatieveld 7 Maatschappelijke opvang:			
Prestatieveld 8 OGGZ:			
Aandacht voor richtlijnen indicatiestellingen;	Op dit moment wordt de indicering voor de zorg op verschillende manieren, eigen systeem en richtlijnen, uitgevoerd. Het verdient aanbeveling om hier meer duidelijkheid in te scheppen, zodat het voor de cliënt meer inzichtelijk is.	2009	Pm
Ketensamenwerking:	Samenwerking tussen de verschillende hulpverleners is in een ieders belang. Daarom zijn er netwerken en samenwerkingsafspraken. Waar nodig stimuleert de gemeente netwerken die nog ontbreken en samenwerkingsafspraken. (zie ook prestatieveld 3)	2008 e.v.	Nvt
Prestatieveld 9 Verslavingszorg:			

Prestatie-indicatoren

In het Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011 zijn prestatie-indicatoren vastgelegd voor de Wmo prestatievelden 7, 8 en 9. De twee overall-indicatoren voor de periode 2008 t/m 2011 zijn:

- Een persoonsgerichte aanpak: Per 31 december 2011 zijn alle personen van de doelgroep voor maatschappelijke zorg op persoonsniveau bekend bij de gemeente en hebben van de gemeente een op de persoon gericht en integraal traject aangeboden gekregen dat gevolgd wordt in de tijd. De gemeente realiseert specifieke informatie en advies, vroegsignalering op basis van persoonlijke risicofactoren en een verbetering van de toegankelijkheid van voorzieningen. Naar schatting 200 à 300 trajecten zullen worden uitgezet en opgestart.
- Een 100% sluitende samenwerkingsketen: Er zijn voldoende voorzieningen op de verschillende leefgebieden (zorg, wonen, dagbesteding, financiën, sociaal netwerk en veiligheid) om die trajecten uit te voeren. Deze voorzieningen vormen een sluitende keten en hebben een centrale toegangspoort. De gemeentelijke ketenregie bestrijkt de gehele keten vanaf preventie en signalering tot en met de uitstroom naar een stabiele leef- en woonsituatie.

In 2008 wordt met het Ministerie van VWS, het zorgkantoor – en zonodig zorgverzekeraars – onderhandeld over de financiering van het regionaal kompas. Financiële sturing door het Rijk, alsmede verschuivingen van taken en verantwoordelijkheden tussen AWBZ, Wmo en Zvw (zorgverzekeringswet) kan leiden tot aanpassing van het Regionaal Kompas Oost-Veluwe.

Bestaande beleidskaders

Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011

Financiën

Middelen die beschikbaar zijn voor deze prestatievelden worden regionaal ingezet.

Prestatieveld 10: Lokaal Gezondheidsbeleid

Inleiding

Iedere vier jaar moet de gemeente een nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid maken. Hierin wordt een afstemming gezocht tussen landelijk en lokaal, bij ons veelal regionaal, beleid en afstemming met aanpalende beleidsterreinen. De Wet maatschappelijke ondersteuning heeft veel thema's die raakvlakken hebben met het lokale gezondheidsbeleid. Wij hebben er daarom voor gekozen om het lokaal gezondheidsbeleid onder te brengen in deze beleidsnota Wmo en er via het toevoegen van een lokaal prestatieveld aandacht te besteden.

Het lokaal gezondheidsbeleid moet worden gezien als een ordening van bestaand beleid vanuit het perspectief van gezondheidszorg. Het betreft beleid dat wij al ontwikkeld hebben op het terrein van jeugdbeleid als op het terrein van algemene voorzieningen en de maatschappelijke zorg. Doel van het gezondheidsbeleid is het vitaler maken van onze bevolking. Preventie levert hier een belangrijke bijdrage aan.

Bij preventie en gezondheidszorg zijn twee wetten van belang voor de gemeente. Allereerst de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV). Daarin is de collectieve preventie geregeld. De gemeente heeft taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg, medische milieukunde, epidemiologie, gezondheidsbevordering en beleidsadvisering. De tweede wet is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Doel van de Wmo is dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij. De WCPV en de Wmo vullen elkaar min of meer aan. Mensen die deelnemen aan de maatschappij voelen zich gezonder, zo is uit menig onderzoek gebleken. Andersom maakt een goede gezondheid in zowel psychisch, sociaal als fysiek opzicht deelname aan de maatschappij weer mogelijk.

Met preventiebeleid proberen we ziekten te voorkomen of vroegtijdig op te sporen, en mensen gezonder te maken door gezondheidsrisico's weg te nemen. De gemeente Heerde wil daarmee zo veel mogelijk mensen zo lang mogelijk gezond laten leven. Leidraad daarbij is de Regionale Nota preventiebeleid Regio IJsselvecht. De nota is het resultaat van een gezamenlijke voorbereiding op dit proces en heeft dan ook de naam 'Samenwerken aan gezond leven' meegekregen.

De Rijksoverheid heeft in de landelijke preventienota 'Kiezen voor gezond leven' voor de periode 2008-2011 de volgende speerpunten gekozen:

- Roken
- Schadelijk alcoholgebruik
- Overgewicht
- Diabetes
- Depressie

Wat willen in Heerde bereiken ?

In navolging van de Rijkspreventienota zijn in Regio IJsselvecht verband zeven speerpunten geselecteerd waar de aankomende vier jaar op wordt ingezet. Deze speerpunten hebben deels betrekking op prestatieveld 2 (gericht op jeugd) en deels op de prestatievelden 5 en 9.

Deze speerpunten zijn:

- overgewicht en diabetes ;
- schadelijk alcoholgebruik;

- depressie bij ouderen;
- bestrijding van SOA's;
- verbeteren van het binnenmilieu;
- psychosociale problematiek bij jongeren;
- opvoedingsondersteuning.

De laatste twee speerpunten krijgen vorm binnen de grenzen van Gelderland, een en ander met het oog op afstemming met Jeugdzorg. Dit geldt ook voor de samenwerking bij de ontwikkeling van de Centra voor jeugd en gezin. Deze speerpunten, waarvoor visievorming en planvorming plaatsvindt binnen de regio Oost Veluwe, worden verder beschreven en uitgewerkt in prestatieveld 2. Overgewicht en diabetes, schadelijk alcoholgebruik en bestrijding SOA en binnenmilieu zijn onderdelen van zowel prestatieveld 2 als prestatieveld 5. Voor de uitwerking van deze laatstgenoemde projecten wordt vooralsnog aansluiting gezocht bij initiatieven in de Regio IJssel Vecht, met uitzondering van projecten verslavingszorg. Voor het beleid verslavingszorg (prestatieveld 9) en de uitwerking daarvan wordt samengewerkt binnen de regio Oost Veluwe. Met het oog op congruente gebiedsindeling wordt op termijn gestreefd naar het onderbrengen van de uitvoering van de collectieve preventie bij de GGD Gelre IJssel.

Overgewicht en diabetes

Uit de jeugdgezondheidszorg meet- en weeggegevens blijkt dat in 2005 het overgewicht in Heerde bij kinderen in groep 1 12% bedraagt en in groep 7 14%. De gezondheidsrisico's van overgewicht zijn groot. Niet alleen is er een kans op fysieke problemen, maar ook bestaat er een verhoogd risico op psychische klachten. Overgewicht is ook één van de belangrijkste risicofactoren voor het ontwikkelen van diabetes 2 (ouderdomsdiabetes). Een gestructureerde preventie-ketenaanpak en kennisoverdracht tussen eerste- en tweedelijnszorg is van belang. Ook Vérian, verantwoordelijk voor de preventieve zorg voor 0-4 jarigen speelt hierin een rol. De gemeente brengt het thema onder de aandacht bij bestaande netwerken.

Schadelijk alcoholgebruik

Overmatig alcoholgebruik kent niet alleen gezondheidsrisico's, maar hangt ook samen met agressie, criminaliteit, openbare orde en verkeersveiligheid. Overmatig alcoholgebruik komt zowel voor bij volwassen mannen en vrouwen (landelijk 14% respectievelijk 10%) maar ook bij jongeren. In de regio IJssel-Vecht zijn de volgende gegevens bekend. Van de 16-19 jarige jongeren dringt ruim 40% regelmatig grote hoeveelheden alcohol. Het percentage jongeren in Heerde die wel eens alcohol drinken blijkt in 2003 50% bij 12-15 jarigen en 88% bij 16-23 jarigen. Een belangrijke trend is dat jongeren steeds vroeger gaan drinken. In prestatieveld 2 is het alcoholmatigingsbeleid als activiteit meegenomen.

Onze lokale genotmiddelen preventie gaat overigens niet alleen over alcohol maar richt zich ook op het (voorkomen van) druggebruik.

Depressie

Mensen met een depressieve stoornis zijn ernstig beperkt in hun sociaal en maatschappelijk functioneren. Bij jongeren zijn vooral psychosociale problemen een risicofactor voor het ontstaan van depressie. Bij ouderen zijn chronische ziekten, eenzaamheid en ingrijpende levensgebeurtenissen, zoals het verlies van een partner, belangrijke risicofactoren. Uit de ouderenmonitor 2005 blijkt dat in Heerde 14% aangeeft psychisch ongezond te zijn en 31% eenzaam.

Preventieproducten kunnen zowel individueel als in groepsverband worden aangeboden.

De doelstelling voor de periode tot 2011 is de urgentie van het probleem onder de aandacht te brengen van betrokken partijen, hiaten en knelpunten in de zorgketen inzichtelijk maken en de ketenzorg sluitend maken.

Bestrijding van SOA's

Seksueel overdraagbare aandoeningen worden steeds vaker gediagnosticeerd en vormen daarmee een toenemende risico voor de volkgezondheid. Vanuit de WCPV is de GGS verantwoordelijk voor de preventie van SOA. Naast opsporing wordt ook behandeling aangeboden. Voor de komende jaren worden de preventieve en curatieve activiteiten voortgezet en uitgebreid. Hierbij richt men zich op doelgroepen waar een verhoogd risicogedrag voorkomt zoals jongeren van 14-25 jaar, mannen die seks hebben met andere mannen en prostituees en prostituanten.

Verbeteren van het binnenmilieu

Medische milieukunde is een taak die vastgelegd is in de Wcpv en ondergebracht is bij de GGD. Steeds vaker ervaren mensen problemen met het binnenmilieu op school en in hun eigen woning. Uit eigen onderzoek van de GGD Regio IJssel-Vecht is gebleken dat in zo'n 80% van de scholen de kwaliteit van het binnenmilieu onder de maat is. Een slechte kwaliteit van het binnenmilieu kan een nadelig effect hebben op de gezondheid en leerprestaties van de leerlingen. De gemeente heeft als taak zorg te dragen voor goede en gezonde accommodaties. De GGD richt zich de komende tijd op drie speerpunten:

1. frisse scholen;
2. risicocommunicatie;
3. opstellen van een gezondheidsparagraaf bij gemeentelijke plannen en advisering over luchtkwaliteit;

Bijlage 2: Resultaten inspraakavonden 2 en 8 juli 2008

Resultaten inspraakavonden:

Overzicht voorstellen Wmo bijeenkomsten:

Voorstel:	Toelichting:
Algemeen	
Nadruk op mogelijkheden ipv onmogelijkheden.	Een positieve benadering en meer de nadruk leggen op datgene wat wel kan voorkomen dat er een veel negatiever beeld ontstaat dan dat er in werkelijkheid is.
Terugkoppeling resultaten.	De aanwezigen willen graag op een later tijdstip weten wat er met hun inbreng is gebeurd.
Meer blauw op straat.	Voorkomen is beter dan genezen, door goed preventief toezicht te houden kun je een flink aantal excessen voorkomen.
Prestatieveld 1 Leefbaarheid:	
Aandacht voor kleinschalige activiteiten	Kleinschalige activiteiten, zoals buurtfeesten, buurttoernooien ed. kunnen de saamhorigheid en sociale controle in de buurt sterk bevorderen.
Instandhouding en verhoging leefbaarheid van de buurt.	Voordat structureel en gericht aandacht kan worden besteed aan de leefbaarheid van wijken, zal eerst in beeld gebracht moeten worden wat de huidige stand van zaken, de opbouw en sociale structuur van de wijk is. Vervolgens zal ook moeten worden bijgehouden welke ontwikkelingen er zijn
Aanstelling buurtmeester / buurtbemiddelaar / buurtpunt	Het idee leeft dat er meer aandacht moet worden besteed aan problemen in de wijk en dat daarbij de bewoners een rol moeten krijgen.
Stimulering van buurtactiviteiten, waaronder het afschaffen van leges voor vergunningen.	Kleine activiteiten zoals de buurt bbq, een voetbaltoernooi of een wijkfeest kunnen een belangrijke rol spelen in de saamhorigheid en sociale controle in de wijk.
Betrek buurtbewoners en mensen met een beperking tijdig bij het opstellen van plannen voor wijkwerkzaamheden en openbare gebouwen.	Voorkomen is beter dan genezen, gebruik de expertise van de gebruikers om tot goede, duurzame oplossingen te komen..
Meer aandacht besteden aan Bereikbaarheid en Toegankelijkheid van gebouwen en straten. Aanleggen van scootmobielplaatsen.	Mensen met ene beperking kunnen vaak om diverse redenen niet deelnemen aan activiteiten. Het zou goed zijn als daar een oplossing voor gevonden kan worden.

Maak een reclame- en uitstallingenbeleid om de centrumgebieden goed toegankelijk te houden.	Reclame-uitingen en het uitstellen van koopwaar op het trottoir belemmeren vaak de doorgang. Hier handhavend tegen optreden kan veel onveilige situaties en ergernis voorkomen.
Meer aandacht besteden aan de controle en handhaving van regels om de leefbaarheid van wijken te garanderen.	Het niet voldoen aan regels en afspraken geeft vaak ergernis bij de bewoners die daar overlast van hebben. Controle en handelend optreden kan dit voorkomen.
Leefbaarheid verhogen door verjonging van de buurt; stimuleren betaalbare huisvesting;	Diversiteit in leeftijd maakt een buurt levendig en voorkomt teveel vergrijzing. Bovendien kan hiermee bevorderd worden dat een jongere eerder iets voor een oudere doet. (Kennen en gekend worden)
Samenwerking en sociale controle in de buurt.	Hoe men in de buurt met elkaar omgaat is in eerste instantie een stukje eigen verantwoordelijkheid. De overheid kan weinig doen aan een mentaliteitsverandering. Mensen zullen zelf initiatieven moeten nemen, zich kwetsbaar op willen stellen en begrip moeten tonen voor elkaar levenswijze. Bij constatering van mensen die in een sociaal isolement leven, uitgesloten worden of in een kwetsbare positie zijn terecht gekomen kan dit gemeld worden bij de gemeente of de maatschappelijke partners.
Prestatieveld 2 Jeugd:	
Meer aandacht voor hangjongeren	Hangjongeren veroorzaken vaak overlast. Als je meer aandacht zou schenken aan deze groep jongeren en de dialoog op gang weet te brengen tussen buurtbewoners en jongeren kun je voorkomen dat bepaalde gedragingen escaleren. Begrip en open staan voor elkaars standpunten is hierbij uiteraard van belang
Samenwerking zorgpartners bij steeds complexer wordende problematiek	Vaak komt het voor dat zorgverlenende instanties langs elkaar heen werken. Er moet toch een mogelijkheid zijn om dit beter op elkaar af te stemmen.
Prestatieveld 3 Informatie, advies en cliëntondersteuning:	
Oog voor digitalisering bij het verstrekken van informatie.	Automatisering en digitalisering neemt een steeds grotere vlucht. Maar dit wil nog niet zeggen dat een ieder de mogelijkheid of de kennis heeft om daar gebruik van te maken.
Stroomlijnen van de zorg:	Zou het niet prachtig zijn als we in een situatie komen waarin de cliënt zich nog maar aan één loket hoeft te melden en maar één keer zij verhaal hoeft te doen. Vanuit dat loket zou dan de vraag uitgeset moeten worden naar de verschillende instanties. Via het loket komt dan de uiteindelijke informatie of hulp weer terug bij de cliënt. We realiseren ons te weinig dat het vaak erg moeilijk is voor mensen om over hun problemen te praten

Pro-actieve benadering;	Voorkomen is beter dan genezen. Een actieve opstelling en naar de mensen toegaan kan erger voorkomen. Afstemming van beleid en vooruit denken zijn daarbij onontbeerlijk.
Mensen zijn geen nummers:	Het is erg belangrijk om oog te hebben voor de mens en zijn problemen. Maar de mens weer mens en behandel hem zoals jezelf behandeld zou willen worden.
Prestatieveld 4 Mantelzorg en vrijwilligers:	
<u>Mantelzorg:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe spoor je mantelzorgers op; - Bewaken van de grenzen van mantelzorgers; - Kwetsbaarheid jonge mantelzorgers; - Respijtzorg; - Communicatie over mogelijkheden en voorzieningen; - Belonen van mantelzorgers; - Instellen meldpunt mantelzorgers; - Lotgenotencontacten; - Woningaanpassing om mensen thuis te laten wonen; 	De positie van de mantelzorger wordt vaak onderschat. Bovendien weten veel mensen niet dat ze mantelzorger zijn en vinden dat wat ze doen heel gewoon, terwijl het toch erg bijzonder is. Voorkomen moet worden dat mantelzorgers overbelast raken. Zorg daarom voor af en toe eens wat extra ontspanning. Ook de contacten met mensen die hetzelfde meemaken en het leren van elkaars ervaringen wordt erg belangrijk gevonden.
<u>Vrijwilligerswerk:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Jeugd betrekken bij vrijwilligerswerk; - Scholen betrekken bij de Wmo; - Maatschappelijke Stage; - Contacten vrijwilligersorganisaties; - Project ‘Tante Inez’ (afstemmen vraag en aanbod vrijwilligers); 	Vergrijzing en het feit dat vaak beide partners in een gezin werken hebben tot gevolg dat er steeds minder mensen vrijwilligerswerk doen terwijl er steeds meer behoefte aan is. Stimuleer vooral jongeren dat zij zich meer en vaker inzetten als vrijwilliger. Ook is het belangrijk om vraag en aanbod van vrijwilligers beter te stroomlijnen, zodat de juiste vrijwilliger op de juiste plaats zijn activiteiten kan uitvoeren. Hiermee kun je ook voorkomen dat vrijwilligers afhaken omdat ze op een verkeerde taak worden ingezet..
Bevorderen contacten tussen vrijwilligersorganisaties	Vrijwilligersorganisatie en verenigingen worstelen vaak met dezelfde problemen. Onderlinge contacten, het uitwisselen van ervaringen en samen doen wat samen kan biedt hier mogelijk een oplossing.
Prestatieveld 5 Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer:	

Toegang activiteiten voor mensen met een beperking;	Het gebeurt vaak dat mensen met een beperking niet deel kunnen nemen aan bepaalde activiteiten terwijl ze dat wel graag zouden willen. Inventariseer welke behoefte er is en welke belemmeringen worden ondervonden. Probeer vervolgens oplossingen te creëren.
Oog voor digitalisering gezien vanuit het gezichtspunt van de ontvanger.	Automatisering en digitalisering neemt een steeds grotere vlucht. Maar dit wil nog niet zeggen dat een ieder de mogelijkheid of de kennis heeft om daar gebruik van te maken.
Prestatieveld 6: Verstrekken van voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie:	
In beeld brengen cliënten met OB indicaties;	In verband met het “afslanken” van de AWBZ zal onder meer de Ondersteunende Begeleiding komen te vallen onder de werking van de Wmo. Wees er alert op dat deze mensen niet tussen de wal en het schip terecht komen.
Aandacht voor vergeten / geïsoleerde groepen:	Er zijn mensen die een teruggetrokken leven leiden. Bewust en soms ook onbewust. Als het een bewuste keuze is moet je dit respecteren, als geen bewuste keuze is dan is extra aandacht nodig.
Toegang tot de Regiotaxi:	Het komt voor dat de Regiotaxi niet op de juiste plaats mensen ophaalt, de verkeerde taxi stuurt, te laat of juist helemaal niet verschijnt. Probeer hier als gemeente meer grip op te krijgen.
Prestatieveld 7 Maatschappelijke opvang:	
Prestatieveld 8 OGGZ:	
Aandacht voor richtlijnen indicatiestellingen;	De richtlijnen die gelden voor het stellen van een indicatie is vaak voor de cliënt niet te doorgronden. Bovendien bestaan er voor iedere soort hulp een eigen indicatiesysteem. Probeer hier eens meer duidelijkheid en vooral eenduidigheid in te krijgen.
Ketensamenwerking:	Samenwerking tussen de verschillende hulpverleners is in een ieders belang. Te vaak komt het nog voor dat de diverse instellingen niet van elkaar weten waar ze mee bezig zijn. Het is in een ieders belang om hier meer structuur in te brengen.
Prestatieveld 9 Verslavingszorg:	

Bijlage 3: Begrippen kader prestatieveld 2

Begrippen Prestatieveld 2 (Jeugd):

1. Informatie en advies:

Informatie en adviesfunctie over opvoeden	Het geven van informatie en advies door bijvoorbeeld scholen, consultatiebureau, opvoedspreekuur, (school-)maatschappelijk werk en de ambulante jongerenwerker. indicator: niet aan te geven, diverse activiteiten
Genotmiddelen preventie	Uitvoering van activiteiten van het alcoholmatigingsproject. indicator: uitvoering van diverse activiteiten (voorlichting, cursus)/

2. Signalering:

Schoolmaatschappelijk werk (valt ook onder 'toeleiding naar zorg')	Problemen van leerlingen vroegtijdig onderkennen en deze binnen de schoolsituatie oplossen. Indien dit niet mogelijk is, zal gerichte verwijzing plaatsvinden. -het aantal uur schoolmaatschappelijk werk; indicator: 4 uur per week -het aantal kinderen dat 'in behandeling' is bij het schoolmaatschappelijk werk; indicator: 15 leerlingen op jaarbasis.
Zorgnetwerk (valt ook onder 'toeleiding naar zorg')	Signaleren en bespreken van zorgen mbt schooluitval, gezondheid. Deelname aan netwerk door GGD, Vérian, politie, sociaal cultureel werk, scholen en de leerplichtambtenaar indicator: MDT 12+: 9 overleggen, 12 casussen; MDT's 12- :10 overleggen, 12 casussen.
Onderwijsachterstandenbeleid (periode 2006-2010): Plan van aanpak schooljaar 2007-2008	De nadruk ligt daarbij op taalstimulering, het versterken van het peuterspeelzaalwerk, het toeleiden naar voorschoolse voorzieningen en het verder sluitend krijgen van de keten 0-6. - deelname/bereik programma Boekenpret 0-2 jarigen indicator: 20-30 0-2 jarigen (e.e.a. is afhankelijk van het aantal geboorten) - organisatie van een (net)werkconferentie voor betrokkenen Onderwijsachterstandenbeleid indicator: 1 conferentie - uitvoering diverse overige activiteiten

<p><u>Integrale Jeugdgezondheidszorg (JGZ):</u> Uniform en maatwerkdeel</p>	<p>Het uniforme deel betreft zorg die op gestandaardiseerde wijze aan alle kinderen van een bepaalde leeftijdscategorie moet worden aangeboden. Thuiszorgorganisaties, GGD-en en lokale overheden hebben geen beleidsvrijheid bij de invulling van het uniforme deel. Het platform Jeugdgezondheidszorg heeft een richtlijn uitgevaardigd over het aantal en de duur van de verplichte contactmomenten. Het maatwerkdeel omvat producten en activiteiten die op de zorgbehoeften van jeugdigen in specifieke situaties zijn afgestemd en waarbij de mogelijkheid is tot afstemming op de specifieke lokale gezondheidssituatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - het percentage 0-4 jarigen dat het consultatiebureau bezoekt indicator: 98% - frequentie en bereik Preventieve Gezondheids Onderzoeken (PGO's) indicator: jaarlijks in alle groepen 2 en 7 van het basisonderwijs. jaarlijks in klas 2 van het voorgezet onderwijs. - het frequentie en bereik vaccinaties indicator: jaarlijks, alle 9 jarigen in de gemeente.
---	--

3. Toeleiding naar zorg:

<p>Geïndiceerde jeugdzorg</p>	<p>Bureau Jeugdzorg is de toegang tot de (geïndiceerde) jeugdzorg. Per 1 januari 2008 heeft Bureau Jeugdzorg een loketfunctie / lokale voordeur gerealiseerd in Heerde. Bureau Jeugdzorg zet in op nauwe samenwerking met het algemeen- en schoolmaatschappelijk werk. Indicator: n.v.t., geen gemeentelijke taak</p>
<p>Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)</p>	<p>Bij het Advies- & Meldpunt Kindermishandeling (AMK) kunnen vermoedens van kindermishandeling worden gemeld of kan advies worden gevraagd bij deze vermoedens. Indicator: n.v.t., geen gemeentelijke taak</p>
<p>Leerplicht / kwalificatieplicht (valt ook onder 'signalering')</p>	<p>Kinderen gaan in Nederland verplicht naar school vanaf 5 jaar tot en met het schooljaar waarin ze 16 worden (volledige leerplicht). Daarna start, voor jongeren die nog geen startkwalificatie hebben, de kwalificatieplicht: dat houdt in dat alle jongeren tot hun 18e verjaardag onderwijs moeten volgen, gericht op het halen van een startkwalificatie. Dit is een havo-, vwo- of mbo2-diploma. Indicator: 3000 leerplichtigen (incl. 400 kwalificatieplichtigen)</p>

	<p>Specifiekere informatie is te vinden in het Leerplichtverslag</p> <p>Indicator: Leerplichtverslag wordt jaarlijks opgesteld</p>
--	--

4. Licht pedagogische hulp:

(School)maatschappelijk werk (valt ook onder 'signalering')	<p>Oplossen van problemen van leerlingen binnen de schoolsituatie oplossen. Indien dit niet mogelijk of wenselijk is, zal gerichte verwijzing plaatsvinden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - het aantal uur schoolmaatschappelijk werk; indicator: 4 uur per week - het aantal kinderen dat 'in behandeling' is bij het schoolmaatschappelijk werk; indicator: 15 leerlingen op jaarbasis.
Opvoedspreekuur (valt ook onder 'signalering')	<p>Een gezamenlijk opvoedspreekuur van V érian en GGD. Gericht op doelgroep 0-19 jarigen. Spreekuur in Heerde en Wapenveld.</p> <ul style="list-style-type: none"> - het aantal uren OpvoedingsAdviesBureau en het bereikte aantal kinderen in de leeftijd 0-19 indicator: 150 uur en 45 kinderen - het aantal spreekuren Opvoedingsvragen en het bereikte aantal kinderen in de leeftijd 0-19 indicator: 96 uur en 45 kinderen

5. Coördinatie van zorg:

Coördinatie van zorg	<p>Binnen de gemeente Heerde is er nog geen structurele aanpak voor de coördinatie van zorg. Er loopt een pilot in Apeldoorn en Voorst.</p> <p>Overleg tussen instellingen vindt wel plaats. Hierin heeft de gemeente geen sturende rol.</p> <p>indicator: het vormgeven van coördinatie van zorg.</p>
----------------------	--